

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O RUDARSTVU

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM (PREDLOGA) ZAKONA

1.1. Ocena stanja

Podaljšanje obstoječih rudarskih pravic za izkoriščanje mineralnih surovin:

Veljavni Zakon o rudarstvu¹ je bil sprejet 21.07.2010, veljati je začel 10.08.2010, uporabljati pa 01.01.2011. Dne 30.07.2010 je bil sprejet Popravek zakona o rudarstvu,² dne 02.10.2010 pa še Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o rudarstvu,³ ki je odpravil nekatere nepravilnosti. Dne 27.07.2012 je bil z namenom odprave blokade podaljševanja rudarskih pravic sprejet Zakon o dopolnitvah Zakona o rudarstvu,⁴ ki pa je težavo odpravil samo začasno, saj s 1.1.2014 podaljšanje rudarskih pravic nosilcem rudarske pravice, ki so imeli na dan 1.1.2011 veljavno rudarsko pravico za izkoriščanje, zopet ni bilo mogoče. Dne 27.12.2013 je bil sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o rudarstvu,⁵ s katerim so bile odpravljene različne napake v besedilu zakona, urejeni pogoji za pridobitev posameznih pravic in zahtevano vsebino vlog na sistematični način, dodani pogoji, kjer so bili v prej veljavnem zakonu pomotoma izpuščeni, ter odpravljene neskladnosti z drugimi predpisi.

V letu 2021 in 2022 se bodo iztekle rudarske pravice za izkoriščanje mineralnih surovin 130 koncesionarjem (pridobili so jih v letih 2001 in 2002) ki upravljajo

---

¹ Uradni list RS, št. 61/2010, 62/2010 - popr., 76/2010, 57/2012, 111/2013; v nadaljnjem besedilu: ZRud-1.

² Uradni list RS, št. 62/10.

³ Uradni list RS, št. 76/10.

⁴ Uradni list RS, št. 57/12.

⁵ Uradni list RS, št. 111/13.

skupaj s preko 200 nahajališči mineralnih surovin.⁶ V obdobju po pridobitvi rudarskih pravic za izkoriščanje so se z ZRud-1 in omenjenimi novelami zakona pogoji za podaljšanje rudarske pravice za izkoriščanje zelo zaostri, prav tako tudi pogoji za pridobitev novih rudarskih pravic za izkoriščanje. Večina imetnikov omenjenih rudarskih pravic za izkoriščanje (v nadaljevanju: imetniki obstoječih rudarskih pravic za izkoriščanje) zato ne bo mogla izpolniti vseh predpisanih pogojev za podaljšanje rudarske pravice za izkoriščanje, kar pomeni, da je ogroženo tudi nadaljevanje njihove gospodarske aktivnosti. Pri tem je potrebno navesti, da je z dejavnostjo pridobivanja mineralnih surovin neposredno povezanih več kot 7.000 delovnih mest, gospodarske družbe pa letno ustvarijo za približno milijardo EUR prihodkov. Poleg neposredne škode za prizadete gospodarske subjekte pa bi bila v tem primeru posredna škoda še bistveno večja, saj so mineralne surovine ključnega pomena za izvajanje cele vrste drugih dejavnosti kot so gradbeništvo, industrija, kmetijstvo in drugo.

Večina imetnikov obstoječih rudarskih pravic je pridobila rudarsko pravico (in sklenila koncesijsko pogodbo) v času veljavnosti prej veljavnega Zakona o rudarstvu (ZRud)⁷, ki za podaljšanje koncesije ni določal posebnih pogojev. ZRud ni urejal podaljšanja rudarske pravice – glede tega in nekaterih drugih vprašanj, povezanih z rudarsko pravico, je odkazoval na uporabo zakona, ki ureja koncesijo na naravnih dobrinah. Ta zakon je bil takrat veljavni Zakon o varstvu okolja,⁸ ki pa prav tako ni urejal podaljšanja koncesije na naravnih dobrinah, temveč je glede tega in drugih vprašanj, povezanih z koncesijo na naravnih dobrinah, odkazoval na uporabo zakona, ki ureja koncesije za gospodarske javne službe. Ta zakon je bil takrat (in je še danes) Zakon o gospodarskih javnih službah.⁹ Tudi ta zakon ne ureja posebej podaljšanja koncesije javne službe, v 39. členu, v katerem ureja vsebino koncesijske pogodbe, določa le, da pogodbeni stranki s koncesijsko pogodbo lahko uredita tudi podaljšanje koncesije.

---

⁶ Seznam imetnikov obstoječih pravic za izkoriščanje mineralnih surovin, ki jim pravica poteče v letu 2020 in 2021 je v Prilogi k Predlogu zakona.

⁷ Uradni list RS, št. 56/1999, 110/2002 - ZGO-1, 115/2002, 46/2004, 114/2006 - ZUE, 68/2008, 61/2010 - ZRud-1 – v nadaljevanju: ZRud.

⁸ Uradni list RS, št. 32/1993, 44/1995 - odl. US, 1/1996, 9/1999 - odl. US, 56/1999 - ZON, 22/2000 - ZJS, 67/2002 - ZV-1, 10/2004 - odl. US, 41/2004 - ZVO-1 – v nadaljevanju: ZVO.

⁹ Uradni list RS, št. 32/1993, 30/1998 - ZZLPPO, 127/2006 - ZIZP, 38/2010 - ZUKN, 57/2011 – v nadaljevanju: ZGJS.

Pogodbene stranke so bile pri ureditvi vprašanja podaljšanja koncesije za izkoriščanje mineralnih surovin oziroma podaljšanja rudarske pravice omejene le z določbo tretjega odstavka 13. člena ZRud, ki je trajanje rudarske pravice časovno omejil – vezal jo je na čas, ki je normalni potreben za gospodarno izkoriščanje določene mineralne surovine (določene količine oziroma zaloge te mineralne surovine) na določenem območju, pri čemer je bil ta čas omejen na največ petdeset let – zakon pa je dopuščal tudi daljše obdobje, če zaradi velikih vlaganj v izkoriščanje določene mineralne surovine na določenem območju, in ob rednem in dobro izvedenem izkoriščanju, ni bilo mogoče izčrpati zalog na pridobivalnem prostoru. Omenjene določbe ZRud ter ZVO in ZGJS v zvezi s podaljšanjem koncesije je (bilo) treba razlagati tako, da je Vlada RS kot koncedent odločila, da se koncesijsko razmerje oziroma rudarska pravica podaljša, če sta bila izpolnjena dva temeljna pogoja:

- da mineralna surovina še ni bila izkoriščena oziroma, da so še obstajale njene zaloge in
- da skupni čas trajanja koncesijskega razmerja oziroma rudarske pravice ni presegal 50 let (pri čemer je bila možna že omenjena izjema).

ZRud-1 pa za podaljšanje trajanja rudarske pravice oziroma podaljšanje koncesije določa vrsto pogojev. Določa, da se rudarska pravica lahko podaljša ob izpolnitvi vrste pogojev, in sicer da:

- je bila vloga za podaljšanje rudarske pravice vložena najmanj šest mesecev pred potekom časa, za katerega je bila koncesijska pogodba sklenjena,
- na pridobivalnem prostoru še obstajajo zaloge mineralne surovine,
- koncesionar izpolnjuje pogoje za nosilca rudarske pravice za izkoriščanje,
- ima koncesionar na zemljiščih, ki so predmet podaljšanja rudarske pravice, pravico izvajati rudarska dela na zemljišču ter ima soglasje morebitnih drugih imetnikov pravic na teh zemljiščih za podaljšanje rudarske pravice,
- je pridobivalni prostor skladen z dokumenti urejanja prostora,
- s koncesijskim aktom določena skupna količina mineralne surovine, za katero se je podelila rudarska pravica, še ni izkoriščena,

- s podaljšanjem ne bo prekoračen rok iz 3. točke 37. člena ZRud-1 (čas trajanja rudarske pravice je lahko največ 50 let),
- je bila na pridobivalnem prostoru izvedena predpisana sprotne sanacija zemljišč, degradiranih zaradi rudarskih del.

ZRud-1 določa še, da mora nosilec rudarske pravice v vlogi za podaljšanje rudarske pravice:

- navesti podatke o nosilcu rudarske pravice in zakonitih zastopnikih (skladno s 1. in 2. točko petega odstavka 35. člena ZRud-1),
- navesti podatke o prostorskem aktu, namenjenem rudarstvu, iz 151. člena ZRud-1, s katerim se ureja območje predlaganega pridobivalnega prostora (tak prostorski akt je prostorski načrt občine),
- priložiti dokazila o pravici izvajati rudarska dela na zemljišču za predlagano obdobje podaljšanja rudarske pravice,
- priložiti potrjen elaborat o zalogah in virih iz 83. člena ZRud-1, iz katerega je razvidno, da na pridobivalnem prostoru še obstajajo zaloge mineralne surovine ter da količine iz koncesijskega akta še niso izkoriščene,
- priložiti revidiran rudarski projekt za pridobitev koncesije za izkoriščanje, izdelan v skladu z ZRud-1, v katerem so upoštevane zaloge mineralne surovine, ki skladno s koncesijskim aktom še niso izkoriščene.

ZRud-1 določa, da Ministrstvo za infrastrukturo preveri skladnost pridobivalnega prostora in njegove rabe z dokumenti urejanja prostora z zahtevo, ki jo naslovi na pristojno občino. Ta ugotavlja skladnost s primerjavo predloga pridobivalnega prostora in njegove rabe v rudarskem projektu z vsebinami in zahtevami iz prostorskega akta. V primeru ugotovljene skladnosti občina izda potrdilo o skladnosti pridobivalnega prostora in njegove rabe z dokumenti urejanja prostora. V primeru ugotovljene neskladnosti občina izda potrdilo, v katerem navede, da predlagani pridobivalni prostor ali njegova raba ni skladna s prostorskim aktom.

O podaljšanju veljavnosti rudarske pravice odloča Ministrstvo za infrastrukturo, pri čemer odločbo o podaljšanju časa veljavnosti rudarske pravice izda, če ugotovi, da:

- je nosilec rudarske pravice do zdaj izvajal rudarsko pravico na predpisan način in v skladu s koncesijsko pogodbo,
- so za podaljšanje časa veljavnosti rudarske pravice izpolnjeni zgoraj opisani pogoji,
- če za podaljšanje časa veljavnosti rudarske pravice ni omejitev po določbah ZRud-1.

Za imetnike obstoječih rudarskih pravic sta še posebej problematična pogoja iz zgoraj navedene četrte in pete alineje, torej:

- da mora imeti koncesionar na zemljiščih, ki so predmet podaljšanja rudarske pravice, pravico izvajati rudarska dela na zemljišču (to pa pridobi bodisi z lastninsko pravico na teh zemljiščih ali z ustrezno pogodbo z lastniki teh zemljišč) ter
- da mora občinski prostorski načrt dopuščati nadaljnje izkoriščanje mineralnih surovin.

Vloga občine pri odločitvi koncedenta o podaljšanju koncesijskega razmerja oziroma podaljšanju rudarske pravice je torej po veljavnem ZRud-1 bistveno večja kot je bila po ZRud. Po ZRud občina pri odločitvi koncedenta o podaljšanju koncesijskega razmerja oziroma podaljšanju rudarske pravice ni imela takšnega pravnega položaja kot ga ima po veljavnem ZRud-1 – koncedent je bil pri odločanju o podaljšanju omejen le z določbo tretjega odstavka 13. člena ZRud, ki je trajanje rudarske pravice časovno omejil. Vloga občine je bila po ZRud večja v okviru postopka podelitve koncesije oziroma rudarske pravice za izkoriščanje mineralnih surovin. V okvir tega postopka je morala Vlada RS, skladno z določbami tretjega odstavka 15. člena ZRud pridobiti mnenje občinskega sveta občine, na območju katere se je nahajala mineralna surovina, o nameravanem izkoriščanju mineralne surovine. Če je šlo za podelitev rudarske pravice na območju urbanih naselij, pa je Vlada RS, skladno z določbo tretjega odstavka 18. člena ZRud, rudarsko pravico lahko podelila le s soglasjem občinskega sveta.

ZRud v primeru, ko je šlo za podelitev rudarske pravice izven območja urbanih naselij, ni določil, da je Vlada RS vezana na omenjeno mnenje občinskega sveta.

To pomeni, da bi Vlada RS lahko podelila rudarsko pravico kljub morebitnemu negativnemu mnenju občinskega sveta (ki bi takšno mnenje izdal v primeru, ko občinski prostorski načrt ne bi omogočal prostorske ureditve, namenjene izkoriščanju mineralnih surovin). Vendar pa v tem primeru imetnik rudarske pravice te ni mogel uresničiti, ker ni mogel pridobiti dovoljenja za poseg v prostor, s katerim bi lahko svojo rudarsko pravico uresničil.¹⁰

Opisana ureditev podaljšanja koncesije oziroma podaljšanja rudarske pravice v ZRud je torej pomenila, da je bila Vlada RS kot koncedent pri odločitvi o podaljšanju koncesijskega razmerja oziroma časa trajanja rudarske pravice popolnoma samostojna.

Veljavna zakonska ureditev v ZRud-1 je torej takšna, da v primeru, če občina v prostorskem načrtu omeji ali izključi prostorske ureditve, namenjene izkoriščanju mineralnih surovin, država ne more podeliti rudarske pravice na tem območju in je prav tako ne more podaljšati. Pri tem pa naj poudarimo, da občina pri pripravi prostorskega načrta ni povsem svobodna – v delu, ki ga obravnavamo, je vezana na smernice ministrstva, pristojnega za mineralne surovine, glede omogočanja prostorskih ureditev, namenjenih izkoriščanju mineralnih surovin. Ministrstvo pa je pri določanju smernic vezano na Državno rudarsko strategijo (ZRud-1 jo ureja v 9., 10. in 11. členu) oziroma pred tem pa je bilo vezano na državni program gospodarjenja z mineralnimi surovinami (5. člen ZRud), splošni načrt gospodarjenja z mineralnimi surovinami (6. člen ZRud) in na načrt gospodarjenja s posameznimi mineralnimi surovinami (7. člen ZRud). Omenjeni t.i. policy akti predstavljajo temeljni okvir za upravljanje z mineralnimi surovinami v Republiki Sloveniji. Predstavljajo tudi temelj oziroma podlago za prostorsko načrtovanje, kar pomeni, da jih morajo občine upoštevati sprejemanju prostorskih načrtov.

---

¹⁰ Ob tem naj omenimo, da imetniku rudarske pravice za izvajanje rudarskih del, neposredno namenjenih izkoriščanju mineralnih surovin, po veljavnih predpisih (ZRud-1 in Zakon o graditvi objektov, Uradni list RS, št. 110/2002, 97/2003 - odl. US, 46/2004 - ZRud-A, 47/2004, 41/2004 - ZVO-1, 45/2004 - ZVZP-A, 62/2004 - odl. US, 92/2005 - ZJC-B, 111/2005 - odl. US, 93/2005 - ZVMS, 120/2006 - odl. US, 126/2007, 108/2009, 61/2010 - ZRud-1, 76/2010 - ZRud-1A, 20/2011 - odl. US, 57/2012, 110/2013, 101/2013 - ZDavNepr, 22/2014 - odl. US, 19/2015 – v nadaljevanju: ZGO-1) ni več treba pridobiti dovoljenja za poseg v prostor.

ZRud-1 namreč v 11. členu jasno določa, da je državna rudarska strategija strokovna podlaga pri izdelovanju in sprejemanju dokumentov urejanja prostora ter da morajo občine za svoja območja v svojih razvojnih dokumentih načrtovati potrebe in način oskrbe z mineralnimi surovinami in jih vključevati v prostorske akte, namenjene rudarstvu. Občine morajo torej svoje prostorske načrte pripraviti in sprejeti na podlagi rudarske strategije.¹¹ Poleg te obveznosti občin pa bi se moral prenos določb rudarske strategije (in drugih t.i. policy aktov) v prostorske načrte občin, kot to določa Zakon o prostorskem načrtovanju,¹² izvajati tudi preko smernic in mnenj, ki jih v postopku sprejemanja občinskega prostorskega načrta občini daje pristojno ministrstvo.

Za razmerje med državo in občino v zvezi z načrtovanjem prostorskih ureditev, namenjenih izkoriščanju mineralnih surovin, pa je ključnega pomena določba 38. člena ZRud-1, ki določa, da je za zemljišča pridobivalnega prostora, ki jih določa rudarski koncesijski akt, mogoče sprejemati nove prostorske akte oziroma jih spreminjati in dopolnjevati samo, če se s tem na njih ne onemogoča izkoriščanje mineralnih surovin. V postopkih priprave in sprejemanja prostorskih aktov pa mora biti zagotovljeno sodelovanje ministrstva, pristojnega za rudarstvo.

Tudi vprašanje pravice opravljati rudarska dela je bilo v ZRud urejeno drugače: to pravico je imetnik rudarske pravice pridobil na podlagi posebnega dovoljenja (pristojnega ministrstva ali upravne enote) – podlaga zanj je bila, kot v veljavni ureditvi, lastninska pravica na določenem zemljišču znotraj pridobivalnega prostora ali ustrezna pogodba z lastnikom. V praksi imetniki rudarske pravice na določenem pridobivalnem prostoru pridobivajo posamezna zemljišča znotraj pridobivalnega prostora v last oziroma sklenejo z lastnikom takšnega zemljišča ustrezno pogodbo postopoma, sledeč dinamiki izkoriščanja zaloga mineralnih

---

¹¹ To velja tudi za t.i. policy akte z drugih področij (upravljanje z vodami, varstvo narave, itd.). Pravni sistem prostorskega načrtovanja občin je namreč v ZPNačrt (in tudi v novem ZUreP-2) urejen tako, da omenjeni akti predstavljajo temeljno podlago za prostorsko načrtovanje občin.

¹² Uradni list RS, št. 33/2007, 70/2008 - ZVO-1B, 108/2009, 80/2010 - ZUPUDPP, 43/2011 - ZKZ-C, 57/2012, 57/2012 - ZUPUDPP-A, 109/2012, 35/2013 - skl. US, 76/2014 - odl. US, 14/2015 - ZUUJFO– v nadaljevanju: ZPNačrt.

surovin: ko so zaloge mineralnih surovin na določenem zemljišču znotraj pridobivalnega prostora izčrpajo, pričnejo z izkoriščanjem zalog mineralnih surovin na naslednjem zemljišču. Omenjeni pogoj, ki ga določa ZRud-1, po katerem mora imeti koncesionar na zemljiščih, ki so predmet podaljšanja rudarske pravice, pravico izvajati rudarska dela na zemljiščih že ob vložitvi vloge za podaljšanje koncesije, je za obstoječe imetnike rudarskih pravic zelo problematičen, saj predstavlja nakup posameznih zemljišč oziroma sklenitev ustrezne pogodbe z njihovimi lastniki za obstoječe imetnike rudarskih pravic precejšen strošek, ki bi ga lahko razporedili na celotno obdobje trajanja koncesije.

Pravni položaj imetnikov obstoječih rudarskih pravic, ki so te pridobili v času veljavnosti ZRud je torej v zvezi s podaljšanjem trajanja rudarske pravice oziroma podaljšanjem koncesije bistveno slabši kot ob sklenitvi koncesijske pogodbe. Ob tem naj opozorimo, da ZRud-1 s tem, ko za podaljšanje koncesije določa vrsto pogojev, ki jih zakon, na podlagi katerega so imetniki obstoječih rudarskih pravic te pridobili (torej ZRud), ni določal, ne posega v njihove pridobljene pravice (v tem primeru bi šlo za t.i. pravo retroaktivnost). ZRud-1 namreč s tem ni posegel v njihovo rudarsko pravico. Opisana ureditev pogojev za podaljšanje koncesije v ZRud-1 predstavlja poseg v njihova upravičena pravna pričakovanja (gre za t.i. nepravo retroaktivnost). V koncesijskih pogodbah, ki so jih imetniki rudarskih pravic sklenili z Vlado RS, je namreč določeno, da se rudarska pravica oziroma koncesija podaljša pod pogoji, ki jih določa ZRud. Imetniki rudarskih pravic, ki so te pridobili pod pogoji, ki jih je določal ZRud, so torej upravičeno pričakovali, da bodo za podaljšanje njihovih rudarskih pravic veljali pogoji iz ZRud.

Zato je treba ZRud-1 spremeniti in drugače urediti omenjena pogoja za podaljšanje rudarskih pravic za vse tiste, ki so ob uveljavitvi ZRud-1 že imeli rudarsko pravico za izkoriščanje mineralnih surovin. Zato je treba omenjeni vprašnji za imetnike obstoječih pravic za izkoriščanje mineralnih surovin urediti drugače.

Druga vprašanja:

V praksi se je pokazalo, da je treba spremeniti oziroma dopolniti tudi zakonsko ureditev nekaterih drugih vprašanj, ki se nanašajo na upravljanje z mineralnimi surovinami, in sicer:

- vlogo Geološkega zavoda pri pripravi splošnih in konkretnih smernic v postopkih občinskega in državnega prostorskega načrtovanja,
- ureditev plačila koncesnine za zavezanca sanacije nelegalnega kopa,
- nekatera vprašanja v zvezi z ugasnitvijo rudarske pravice,
- nekatera vprašanja v zvezi s pridobivanjem mineralnih surovin ob izvajanju gradbenih del pri izvedbi državnih projektov,
- nekatera vprašanja v zvezi s predčasno popolno in trajno opustitvijo izvajanja rudarskih del.

1.2. Razlogi za sprejem

Predlagana novela odpravlja eno od pomanjkljivosti veljavnega zakona, to je neupoštevanje posebnosti pravnega položaja imetnikov obstoječih rudarskih pravic za izkoriščanje mineralnih surovin v zvezi s podaljšanjem teh pravic.

Hkrati odpravlja tudi nekatere sistemske pomanjkljivosti veljavnega zakona, s čemer bo omogočeno bolj učinkovito upravljanje z mineralnimi surovinami.

Natančneje so razlogi za sprejem novele razvidni iz 2. poglavja, kjer so podrobneje opredeljeni cilji in načela predlaganega zakona in poglavitne rešitve, ter iz obrazložitve v III. poglavju gradiva.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE (PREDLOGA) ZAKONA

2.1. Cilji

Bistveni cilji predlaganega zakona so:

- omogočiti podaljšanje obstoječih rudarskih pravic za izkoriščanje,
- zagotoviti podlage za enovito in učinkovito upravljanje z mineralnimi surovinami,
- zagotoviti upravljanje mineralnih surovin ob spoštovanju načela zakonitosti delovanja izvršilno-upravne veje oblasti,
- urediti pogoje za pridobitev rudarske pravice za izkoriščanje in njenega podaljšanja ob upoštevanju (ustavnega) načela sorazmernosti

2.2. Načela

Temeljna načela predlaganega zakona so:

- z Ustavo skladno upravljanje z mineralnimi surovinami,
- enovito in učinkovito upravljanja z mineralnimi surovinami,
- sorazmerno poseganje v lastninsko pravico.

2.3. Poglavitne rešitve

V predlogu zakona so predvidene naslednje poglavitne rešitve:

- jasna opredelitev pojmov »rudniški prostor« in »sanacija« (1. člen),
- jasna opredelitev vsebine upravljanja z mineralnimi surovinami, ki poleg urejanja, načrtovanja in nadziranja iskanja, raziskovanja in izkoriščanja mineralnih surovin zajema tudi dovoljevanje raziskovanja in izkoriščanja mineralnih surovin (2. člen),
- opredelitev Državne rudarske strategije kot temeljnega programskega in ne pravnega akta (3., 5. in 6. člen),
- opredelitev vloge Geološkega zavoda pri pripravi splošnih in konkretnih smernic v postopkih občinskega in državnega prostorskega načrtovanja (5. člen),

- določitev koncesnine za zavezanca sanacije nelegalnega kopa (8. člen),
- bolj jasna ureditve nekaterih vprašanj v zvezi z ugasnitvijo rudarske pravice (9. člen),
- bolj jasna ureditev pridobivanja mineralnih surovin ob izvajanju gradbenih del pri izvedbi državnih projektov (10. člen),
- bolj jasna ureditev predčasne popolne in trajne opustitev izvajanja rudarskih del (11., 12. In 13. člen),
- ureditev podaljšanja obstoječih rudarskih pravic za izkoriščanje tako, da bodo imetniki obstoječih rudarskih pravic za izkoriščanje, če bodo želeli podaljšati svoje pravice, morali izpolniti vse pogoje kot jih predpisuje veljavni zakon, razen pogojev, ki jih veljavni zakon predpisuje v 4. In 5. točki prvega odstavka 50. člena - to je, da ima koncesionar na zemljiščih, ki so predmet podaljšanja rudarske pravice, pravico izvajati rudarska dela na zemljišču ter ima soglasje morebitnih drugih imetnikov pravic na teh zemljiščih za podaljšanje rudarske pravice in da je pridobivalni prostor skladen z dokumenti urejanja prostora (14. člen).

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC (PREDLOGA) ZAKONA ZA PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima negativnih finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva, bi pa imelo negativne posledice na državni in občinske proračune morebitno njegovo nesprejetje. Predlog zakona namreč daje pravne podlage za podaljšanje rudarskih pravic tudi tistim koncesionarjem, ki so rudarsko pravico pridobili po starem Zakonu o rudarstvu (ZRud).

Po veljavnem zakonu bi rudarska pravica v naslednjih letih potekla več koncesionarjem, ki je brez sprejetja predlaganega zakona ne bi mogli podaljšati, s tem pa bi se v ustreznem znesku znižali tudi prilivi sredstev iz naslova koncesnin v državni in občinske proračune.

Izračun v preglednici ¹³ v nadaljevanju upošteva koncesionarje, ki jim poteče rudarska pravica v letih 2020 do 2021 ter ob predpostavki, da bi bila njihova proizvodnja enaka, kot je bila v letu 2018, za katero so bila realizirana zadnja plačila koncesnine.

4. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE PRAVNE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Primerjalna ureditev v drugih pravnih sistemih

Prikaz primerjalne ureditve v predpisih, ki urejajo rudarstvo v drugih državah, je izdelan na podlagi pregleda predpisov evropskih držav, ki poznajo tako kot Slovenija, že več stoletno tradicijo rudarstva, a so imele, podobno kot Slovenija, v določenem obdobju po končani II. svetovni vojni, tudi mineralne surovine opredeljene kot družbeno lastnino. Edina razlika pri tem je Avstrija, ki se je sovjetske okupacije znebila že po slabih desetih letih. V primerjalni pregled pa ni bilo smiselno vključiti zakonodaje držav, kot so Anglija, Nizozemska ali Belgija, saj so temeljna načela predpisov teh držav, ki se nanašajo na rudarstvo, vključno z lastništvom nad posameznimi vrstami mineralnih surovin, iz zgodovinskih razlogov in ker izhajajo iz slovenskemu pravnemu redu tudi tujega načela »Common law«, povsem neprimerljiva z načeli in cilji nacionalnega rudarskega zakona. Vključiti pa tudi ni bilo smiselno Francije, saj le ta pri tej zakonodajo strogo ločuje med t.i. belimi in črnimi rudarji, kar pa ji že dolgo časa povzroča silne težave, zlasti na socialnem področju.

1. primer: Avstrija

V zvezi z rudarjenjem velja v Avstriji zvezni zakon, ki ureja pogoje za izkoriščanje vseh vrst mineralnih surovin. Bil je sprejet leta 1999 in ima naslov »Mineralrohstoffgesetz« (MinroG). Ta zakon vključuje vse vrste mineralnih surovin, ki pa jih glede na način izkoriščanja deli v tri vrste: mineralne surovine,

---

¹³ Gre za preglednico, v kateri bodo navedeni vsi koncesionarji, ki jim koncesija poteče v letih 2020 in 2021 in jo bo pripravilo Ministrstvo za infrastrukturo.

ki so v splošni rabi, mineralne surovine, ki so v državni lasti in mineralne surovine, ki so v deželni lasti. Zakon vsebuje 220 členov.

Med mineralne surovine v splošni rabi se uvrščajo vse vrste rud, iz katerih se pridobiva železo, mangan, krom, molibden, tungsten, vanadij, titan, cirkon, kobalt, nikelj, baker, srebro, zlato, platina, cink, živo srebro, svinec, kositer, bizmut, antimon, arzen, žveplo, aluminij, berilij, litij, sadra, anhidrit, barit, fluorit, grafit, lojavec, kaolin, leukofilit in vse vrste premoga ter oljnega skrilavca. V mineralne surovine v državni lasti so uvrščene kamena sol, vse vrste hidrokarbonatov in mineralne surovine, ki vsebujejo uran in torij, v mineralne surovine v deželni lasti pa so uvrščene vse preostale surovine, torej tudi pridobivanje surove nafte, zemeljskega plina in šote. MinroG pa podobno, kot je to urejeno v ZRud-1, dopušča iskanje mineralnih surovin brez dovoljenj.

To, da so določene mineralne surovine v splošni rabi, pa seveda ne pomeni, da bi se jih lahko izkoriščalo kar povprek, ampak mora tisti, ki namerava to storiti, izpolnjevati določene pogoje in pridobiti posebna dovoljenja. To velja seveda tudi pri izkoriščanju mineralnih surovin, ki so v državni lasti in surovin, ki so v deželni lasti. Razlika je le v tem, kateri organ je pristojen za izdajo takšnih dovoljenj. Za izkoriščanje mineralnih surovin v splošni rabi daje dovoljenja občina, za izkoriščanje mineralnih surovin v deželni lasti pristojni deželni organ, za izkoriščanje mineralnih surovin v državni lasti pa rudarsko ministrstvo.

V avstrijskem rudarskem zakonu (MinroG) je tudi določeno, da se določbe tega zakona, ki se nanašajo na tehnične aspekte izvajanja rudarskih del, uporabljajo tudi pri izvajanju rudarskih del, ki se izvajajo ne samo za namen izkoriščanja mineralnih surovin, ampak tudi za druge podzemne objekte, in sicer zaradi zagotavljanja varstva in zdravja pri delu, ko se takšni objekti gradijo.

2. primer: Poljska

Na Poljskem velja sistemska zakonodaja, ki sicer v načelnem smislu ureja hkrati pogoje za izvajanje rudarskih in z njimi povezanih geoloških del, ureja pa tudi pogoje za podzemno skladiščenje plinov in odlaganje odpadkov. Podrobneje pa posamezne vrste mineralnih surovin in pogoje za njihovo izkoriščanje ureja kar

precejšnje število predpisov, vsak na svoj način, tako da je skoraj nemogoče določiti skupni imenovalec. Pred sprejemom nove zakonodaje se je po II. svetovni vojni rudarstvo odvijalo z državnimi dekreti. Z njimi so se odpirali tudi novi rudniki, določala vodstva in se jim nalagalo tudi, za koliko ton izkopanih teh in teh rudnin v določenem letu morajo poskrbeti. Rudarstvo na Poljskem je skratka bilo, do uvedbe demokracije, v celoti vključeno v t.i. plansko gospodarstvo.

V tej novi zakonodaji je npr. navedeno, da je cilj izvajanja geoloških raziskav pridobiti podatke in vedenje o planetu Zemlji na katerem živimo, največ pozornosti pa namenja fizikalni geologiji, ki se ukvarja s spoznavanjem materialov – snovi, ki sestavljajo Zemljo in procesov, ki delujejo nanje ter potekajo na Zemljini površini in pod njo. Poudarjeno je celo, da poglobljeno vedenje o Zemlji služi človeštvu za zadovoljevanje potreb po mineralnih in energetskih ter vodnih virih, za opredelitev geološko stabilnih in drugače primernih območij za izgradnjo infrastrukturnih objektov in konstrukcij ter podajanje predvidevanj o nevarnostih povezanih z endogenimi in eksogenimi silami Zemlje ter da ima poznavanje geoloških procesov in geološke zgradbe določenega ozemlja velik praktičen pomen za smotrno gospodarjenje z okoljem ter za uravnotežen gospodarski in družbeni razvoj.

Tako kot prejšnji sistem tudi nova zakonodaja ne vsebuje definicije, ki bi na enem mestu določila, kaj vse sodi med rudarska dela.

Poljska rudarska zakonodaja določa, da se morajo pred začetkom izkoriščanja pridobiti ustrezna dovoljenja, ki jih izdajajo pristojni organi posameznih vojvodstev. S posameznimi predpisi, ki so bili in se še izdajajo, pa so tudi urejeni ukrepi in pogoji za izvajanje posameznih vrst rudarskih del, varovanje okolja in varstva pri delu v času izvajanja rudarskih del pri raziskovanju oziroma izkoriščanju mineralnih surovin, obveznost ureditve prizadetih površin po končanem izvajanju rudarskih del ter njihovo usposobitev za ponovno uporabo.

3. primer: Madžarska

Madžarska je ena od držav, ki je imela že v 13. stoletju sprejet akt, ki je urejal pogoje za izkoriščanje mineralnih surovin, z imenom »Selmecbánya«. Z njim so bile, npr. določene pravice in dolžnosti glavnega vodje posameznega rudnika, z nazivom »tamper«. Kasneje, še v času Avstroogrske, je imela Madžarska lasten zakon, ki je urejal pogoje za raziskovanje in izkoriščanje vseh vrst takrat znanih mineralnih surovin, sprejet leta 1870, ki se je nato še uporabljal po razpadu Avstroogrske monarhije in ustanovitvi lastne države. Ker pa so rešitve tega zakona temeljile v prej omenjenem aktu iz 13. stoletja, je bilo tudi z njim določeno, da je za pravilno in varno izkoriščanje odgovoren vodja rudnika.

Madžarska je že leta 1869 ustanovila centralno ustanovo, zadolženo za raziskave nahajališč mineralnih surovin, to je Geološki inštitut, ki jih je opravljal kot državno nalogo. Na podlagi takšnih raziskav je madžarski tudi uspelo, da je še v času obstoja Avstroogrske vzpostavila ustrezno centralno evidenco.

Celoten sistem, ki je urejal ne samo pogoje za pravilno in varno izkoriščanje mineralnih surovin, ampak tudi postopke za pridobitev pravice, da lahko določena oseba na določenem mestu in pod določenimi pogoji izkorišča določeno vrsto ali več vrst mineralnih surovin, pa je na Madžarskem propadel, ko je prešla v t.i. vzhodni blok. Takrat so bile tudi na področju rudarstva vzpostavljene razmere, kot so veljale v SSSR in vseh drugih državah, ki so bile pod sovjetskim okriljem in primorane izvajati plansko gospodarstvo znotraj znanih »petletk«.

5.1 Prilagojenost predlagane pravne ureditve pravu EU

/

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

»V Zakonu o rudarstvu (Uradni list RS, št. 61/2010, 62/2010 - popr., 76/2010, 57/2012, 111/2013, 61/2017 - GZ,) se 2. člen spremeni tako, da se glasi:

»2. člen (pomen izrazov)

V tem zakonu uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

1. Rudarstvo je gospodarska dejavnost, ki se ukvarja s pridobivanjem mineralnih surovin in obsega iskanje, raziskovanje in izkoriščanje mineralne surovine ter opustitev izkoriščanja mineralne surovine.

1.1. Iskanje mineralnih surovin je geološko pregledovanje (prospekcija) terena, detajlno in zvezno geološko točkovno vzorčenje kamnin ter geološko, geokemijsko, geofizično, pedološko in geomehansko raziskovanje zemeljskih struktur, ki se opravlja z namenom najti ležišča mineralnih surovin.

1.2. Raziskovanje mineralnih surovin je izvedba del, katerih namen je ugotoviti obstoj, položaj in obliko ležišč mineralnih surovin, njihovo kakovost in količino ter pogoje za njihovo izkoriščanje.

1.3. Izkoriščanje mineralnih surovin je izvedba del, katerih namen je pridobivanje, obogatitev in uskladiščenje mineralnih surovin.

1.3.1. Pridobivanje mineralnih surovin vključuje vsa potrebna dela, da se pride do mineralne surovine z odkopavanjem njenega ležišča ali vrtanjem vanj, da se ležišče mineralne surovine pripravi za izkopavanje oziroma črpanje, da se mineralno surovino izkoplje oziroma da se njeno črpanje izvede in da se mineralno surovino pripelje na obogatitev oziroma vključi v predelavo.

1.3.2. Obogatitev mineralnih surovin vključuje vsa potrebna dela, da se pridobljeno mineralno surovino predela v uporabno obliko in kakovost, kar se doseže z drobljenjem, sejanjem in ločevanjem po fizikalnih postopkih ter s postopki obdelave.

1.3.3. Skladiščenje mineralnih surovin vključuje vsa potrebna dela za hranjenje mineralnih surovin v trdnem, razsutem, tekočem ali plinastem stanju tako na površini kot pod zemljo na način, da le-te čim manj izgube na obliki in kakovosti.

1.4. Opustitev izkoriščanja mineralnih surovin vključuje vsa potrebna dela, ki jih je potrebno izvesti z namenom sanacije okolja, degradiranega zaradi pridobivanja, bogatenja in skladiščenja mineralnih surovin ter vzpostavitve prejšnjega stanja ali drugačne sanacije, če vzpostavitev v prejšnje stanje ni

možna, da se po zapustitvi rudnika vzpostavi za opravljanje drugih dejavnosti primerna raba prostora. Sanacija pridobivalnega prostora se deli na tehnično in biološko.

1.4.1. Tehnična sanacija je oblikovanje pridobivalnega prostora na način, da so doseženi trajna stabilnost in pogoji za biološko sanacijo.

1.4.2. Biološka sanacija zajema postopke rekultivacije in renaturacije.

1.4.2.1. Rekultivacija je priprava pridobivalnega prostora na renaturacijo. Zajema postopek razgrinjanja jalovine in odkrivke iz pridobivalnega prostora, nasipavanje humusa, biotorkreta, polaganje zaščitnih mrež in drugih sredstev (npr. jute) za preprečevanje erozije ter ureditev odvajanja meteornih vod. Navoz debelejših plasti od drugje pripeljanih količin zemljin, zemeljskih izkopov, odpadkov ipd. ne spada med rudarska dela in se ne izvaja po zakonu, ki ureja rudarstvo. Na odkopanih površinah, ki niso več potrebne za izkoriščanje mineralne surovine, se biološka sanacija izvaja sproti. Pri odkrivanju površin se odstranjeni humus sproti porablja za sanacijo, če to ni mogoče, pa se odlaga v pridobivalnem prostoru za uporabo pri kasnejši sanaciji. Odvoz humusa iz pridobivalnega prostora ni dovoljen, ampak se ga porabi za njegovo sanacijo.

1.4.2.2. Renaturacija je oživitev območja pridobivalnega prostora, izvede pa se z zatraitvijo, nasajanjem avtohtonih in drugih vrst rastlin (drevja, grmovnic), urejanjem gozdnega roba, ali vzpostavitvijo novih habitatov v skladu s prostorskimi akti (npr. vzpostavitev vodnega habitata).

2. Mineralne surovine, razen geotermičnih energetskih virov, so neobnovljivi naravni viri, ki so posredno ali neposredno gospodarsko izkoristljivi.

2.1. Mineralne surovine so vse organske in neorganske naravne surovine, ki se nahajajo v trdnem, tekočem ali plinastem stanju v naravnih ležiščih, raztopinah, nanosih ali jaloviščih.

2.2. Geotermični energetski vir je toplotna energija, ki se nahaja v geoloških plasteh pod površjem tal in se obnavlja s toplotnim tokom iz Zemljine notranjosti.

2.3. Klasifikacija in kategorizacija mineralnih surovin je postopek, s katerim se razvrsti mineralne surovine po njihovih lastnostih, uporabnosti in izdatnosti ter loči na zaloge in vire.

2.3.1. Zaloge mineralnih surovin so mineralne surovine v ležiščih, ki jih je z znanimi odkopnimi metodami možno izkoriščati.

2.3.2. Viri mineralnih surovin so mineralne surovine v ležiščih, ki niso dovolj raziskani ali dovolj izdatni, da bi jih bilo možno z znanimi odkopnimi metodami izkoristiti.

2.3.3. Raščeno stanje mineralne surovine pomeni še nedotaknjeno mineralno surovino v prvotnem stanju v ležišču.

2.4. Geološka struktura je posebna oblika zgradbe poroznih ali razpokanih kamnin, ki je omejena z nepropustnimi plastmi.

2.5. Varnostni steber je varovalno območje, v katerem ni dovoljeno pridobivanje mineralnih surovin in je namenjen varovanju podzemnih in površinskih objektov ali dobrinam splošnega pomena.

3. Rudarska pravica je pravica do raziskovanja in izkoriščanja mineralnih surovin v gospodarske namene in se glede na način in namen njenega izvajanja razvršča na rudarsko pravico za raziskovanje in rudarsko pravico za izkoriščanje.

3.1. Rudarska pravica za raziskovanje je pravica, ki se jo pridobi z dovoljenjem za raziskovanje določene vrste mineralne surovine na določenem raziskovalnem prostoru.

3.1.1. Dovoljenje za raziskovanje je odločba, s katero se dovoli raziskovanje določene vrste mineralne surovine določeni pravni ali fizični osebi na določenem raziskovalnem prostoru in za določeno časovno obdobje.

3.1.2. Raziskovalni prostor je z naravnimi ali umetnimi črtami omejen del zemeljske površine, določene z dovoljenjem za raziskovanje, ki v globino ni omejen.

3.2. Rudarska pravica za izkoriščanje je pravica, ki se jo pridobi na podlagi izdanega rudarskega koncesijskega akta s koncesijo za izkoriščanje določene vrste mineralne surovine na določenem pridobivalnem prostoru.

3.2.1. Rudarski koncesijski akt je predpis, ki predstavlja odločitev Republike Slovenije, da bo proti plačilu in pod določenimi pogoji podelila koncesijo za izkoriščanje določene vrste mineralne surovine določeni pravni ali fizični osebi na določenem pridobivalnem prostoru. 3.2.2. Pridobivalni prostor je z naravnimi ali umetnimi črtami omejen del zemeljske površine in globine pod njo, določene z rudarskim koncesijskim aktom.

3.2.3. Rudnik (rudarski obrat) je z zemljiščem omejeno področje na površini ali pod njo, kjer se izkorišča mineralne surovine.

3.2.3.1. Rudniški prostor je prostor na površini in pod zemljo, sestavljen iz pridobivalnega prostora in pristopnega zemljišča.«

3.2.3.2. Pristopno zemljišče je zemljišče, preko katerega je možen pristop do pridobivalnega prostora in na kateremu nosilec rudarske pravice izvrši nujno potrebne posege v prostor za izkoriščanje mineralnih surovin.

3.2.4. Površinski kop je rudnik s površinskim izkoriščanjem mineralne surovine.

3.2.5. Vrtina, namenjena izkoriščanju ogljikovodikov in geotermičnih energetskih virov, je točkovni površinski kop s podzemnim izkoriščanjem mineralne surovine.

4. Rudarska dela so dela, namenjena raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin ter opustitvi izkoriščanja in se glede na način in namen izvajanja razvrščajo na raziskovalna rudarska dela, rudarjenje in sanacijska rudarska dela.

4.1. Raziskovalna rudarska dela so dela, namenjena raziskovanju mineralnih surovin, zaradi katerih se ne spreminja raba prostora in se razvrščajo na raziskovalne izkope, raziskovalne jaške in raziskovalne vrtine.

4.2. Rudarjenje so dela, namenjena izkoriščanju mineralnih surovin, zaradi katerih se spremeni raba prostora in se razvrščajo na temeljna rudarska dela in druga rudarska dela.

4.2.1. Temeljna rudarska dela so dela, s pomočjo katerih se neposredno izvaja izkoriščanje mineralnih surovin in se razvrščajo na površinska in podzemna rudarska dela.

4.2.1.1. Odkopna metoda je skupek tehničnih postopkov, ukrepov, procesov in zaporedij pri pridobivanju mineralnih surovin z odkopi, izkopi, nadkopi, razkopi in podobno v smernih ali prečnih hodnikih oziroma z globinskim vrtanjem v okviru konstrukcijsko določenih elementov odkopnega polja ali njegovega manjšega sestavnega dela.

4.2.1.2. Odkopno polje ali revir je zaključeno območje odkopavanja z lastnim vstopom in izstopom komunikacijskih poti ali zraka ter specifičnimi konstrukcijsko določenimi elementi.

4.2.1.3. Izkoriščanje geotermičnega energetskega vira z geokolektorjem oziroma geosondo pomeni, da se toplotna energija iz geoloških plasti odvzema s pomočjo v zanko povezanega cevne sistema, montiranega v vrtino (vertikalni kolektor) ali vodoravno položenega v določeni globini pod površjem tal (horizontalni kolektor), kot nosilec za odvzem toplotne energije pa se uporablja ustrezna tekočina, nepredušno zaprta v ta cevni sistem.

4.2.1.4. Izkoriščanje geotermičnega energetskega vira z reinjektiranjem pomeni, da se toplotna energija iz geoloških plasti odvzema preko dveh vrtin, ki se na površju stikata oziroma sta medsebojno povezani, v geološki strukturi pa sta oddaljeni najmanj 25 m, kot nosilec za odvzem toplotne energije pa se uporablja naravna podzemna voda, ki se jo v eni vrtini črpa iz določene geološke strukture oziroma vodonosnika do odzemnega mesta toplote, po odvzemu toplote iz nje pa se ta voda preko druge vrtine vrača nazaj v izvorno geološko strukturo oziroma vodonosnik.

4.2.2. Druga rudarska dela so dela, s pomočjo katerih se izvaja rudniške gradnje, brez katerih izkoriščanje mineralnih surovin ne bi bilo mogoče in se razvrščajo na rudarske objekte, rudarske postroje in rudarsko infrastrukturo.

4.2.2.1. Rudarski objekt je objekt, namenjen izkoriščanju mineralne surovine, na površini in pod zemljo, skupaj z vgrajenimi inštalacijami in napravami.

4.2.2.2. Rudarski postroj je skupek naprav ali instalacij, katerih vzajemna funkcija služi izkoriščanju mineralne surovine in so povezane v funkcionalno celoto.

4.2.2.3. Rudarska infrastruktura so objekti, naprave in instalacije, ki omogočajo obratovanje rudnika in dostavo mineralnih surovin na trg, kot so komunalni priključki, dovozne ceste, cevovodi in druge transportne naprave in podobno.

4.3. Sanacijska rudarska dela so dela, namenjena opustitvi izkoriščanja mineralnih surovin s sanacijo degradiranega okolja, povzročene z rudarskimi deli in vzpostavitvi pogojev za novo rabo prostora.

4.4. Nevaren pojav je vsak pojav v procesu priprave, raziskovanja in izkoriščanja mineralne surovine in pri izvajanju drugih rudarskih del, ki ogroža zdravje in življenje ljudi, imetje, ter rudarsko opremo, objekte in okolico.

4.5. Začasna ustavitev izvajanja rudarskih del je ustavitev, ki traja več kot trideset dni in ne več kot eno leto.

4.6. Nezakonita rudarska dela so raziskovanje mineralnih surovin brez dovoljenja za raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin brez koncesije za izkoriščanje.

4.6.1. Nelegalni kop pomeni, da se na določenem območju izvaja ali je bilo izvedeno nezakonito rudarsko delo.

4.7. Sanacija nelegalnega kopa je izvedba del z namenom, da se zaradi nezakonitih rudarskih del na prizadetem območju v največji možni meri vzpostavi prejšnje stanje, tako da to območje znova dobi s prostorskim aktom zahtevane oziroma zaželeno lastnosti.

5. Rudarska tehnična dokumentacija je sistematično urejen sestav načrtov oziroma tehničnih opisov in poročil, izračunov, risb in drugih prilog, s katerimi se zagotavlja izvajanje rudarskih del v skladu s tehničnimi predpisi in predpisi s področja zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu in se razvršča na rudarske projekte in drugo rudarsko dokumentacijo.

5.1. Rudarski projekti se razvrščajo na rudarske projekte za pridobitev dovoljenja za raziskovanje, rudarske projekte za pridobitev koncesije za izkoriščanje, rudarske projekte za izvedbo in rudarske projekte izvedene sanacije.

5.1.1. Rudarski projekt za pridobitev dovoljenja za raziskovanje je projekt, s katerim se znotraj raziskovalnega prostora predvidi ena ali več lokacij za raziskovanje mineralnih surovin, način raziskovanja in temeljni pogoji za zagotavljanje varnosti in zdravja pri izvajanju rudarskih del, ter tehnično in ekonomsko opredeli sanacija po končanem raziskovanju.

5.1.2. Rudarski projekt za pridobitev koncesije za izkoriščanje je projekt, s katerim se znotraj pridobivalnega prostora predvidi način izkoriščanja in

temeljni pogoji za zagotavljanje varnosti in zdravja pri izvajanju rudarskih del, ter tehnično in ekonomsko opredeli sanacija ob pridobivanju mineralnih surovin in po končanem izkoriščanju.

5.1.3. Rudarski projekt za izvedbo je projekt, s katerim se v skladu z rudarskim projektom za pridobitev dovoljenja za raziskovanje oziroma rudarskim projektom za pridobitev koncesije za izkoriščanje določijo podrobnejši pogoji za izvajanje posameznih zahtevnih rudarskih del in zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu.

5.1.4. Rudarski projekt izvedene sanacije je projekt, s katerim se dokaže, da je po končanem izkoriščanju izvedena sanacija tako, da po zaprtju rudnika ne bo ogrožena varnost, življenje in zdravje ljudi, promet, sosednji objekti ali okolje in da bo mogoče zemljišče, na katerem oziroma pod katerim se je izkoriščalo mineralne surovine, uporabljati za drug namen oziroma opravljanje druge dejavnosti.

5.2. Druga rudarska dokumentacija je dokumentacija, na podlagi katere se omogoča izdelovanje rudarskih projektov in zagotavlja čimbolj varno in zanesljivo izvajanje rudarskih del in se razvršča na načrt rudniškega prostora, geološko dokumentacijo v rudarstvu, dokumentacijo o kategorizaciji glede na nevarne pojave, načrte rudarskih merjenj, dokumentacijo o zalogah ali virih mineralnih surovin in dokumentacijo o vplivih na okolje.

5.2.1. Načrt rudniškega prostora je prikaz odkopnih polj oziroma revirjev, izdelan na katastrski karti v ustreznem merilu, z označenimi mejami in parcelnimi številkami, ki ob začetku odkopavanja ne sme biti starejša kot šest mesecev in mora biti letno dopolnjena.

5.2.2. Geološka dokumentacija v rudarstvu je prikaz geoloških, geomehanskih in drugih struktur na določenem pridobivalnem prostoru.

5.2.3. Dokumentacija o kategorizaciji glede na nevarne pojave je glede na predhodno evidentirane obstoječe nevarnosti na določenem pridobivalnem prostoru kategorizirana stopnja nevarnosti zaradi škodljivih pojavov plina, vode in drugih nevarnih lastnosti.

5.2.4. Načrti rudarskih merjenj so na podlagi meritev izdelane karte, iz katerih je razvidno stanje rudarskih del, njihov medsebojni položaj, kakor tudi položaj glede na stara rudarska dela, objekte in vodotoke na površini.

5.2.5. Dokumentacija o zalogah ali virih mineralnih surovin je prikaz raziskanih zalog oziroma virov mineralnih surovin na določenem pridobivalnem prostoru.

5.2.6. Dokumentacija o vplivih na okolje je načrt za spremljanje in nadzorovanje geoloških in drugih geofizikalnih pojavov, ravni hrupa in drugih vplivov na okolje, ki nastanejo zaradi izvajanja rudarskih del na določenem pridobivalnem prostoru.

5.3. Revizija rudarskega projekta je kontrola tistih sestavin rudarskega projekta, s katerimi se dokazuje, da se bodo rudarska dela izvajala v skladu z rudarskim dovoljenjem za raziskovanje oziroma koncesijo za izkoriščanje, tehničnimi prepisi in predpisi s področja zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu.

5.4. Potrjeni rudarski projekt za izvedbo pomeni, da je v zvezi z rudarskim projektom za izvedbo določenih rudarskih del, ki je bil predhodno revidiran in nato dostavljen na delovišče, na način in pod pogoji, ki jih določa ta zakon, pridobljena izjava o strinjanju z njegovimi tehničnimi rešitvami.

5.5. Geološka dejavnost, namenjena rudarstvu, je dejavnost, ki se ukvarja z identificiranjem, dokumentiranjem, vrednotenjem in interpretiranjem mineralnih surovin s hkratno zagotovitvijo čim boljšega poznavanja geološke zgradbe ozemlja Republike Slovenije, ohranitve zalog za razvoj Republike Slovenije pomembnih mineralnih surovin tudi za bodoče rodove prebivalcev in prebivalk ter preprečevanje škodljivih vplivov na njih, omogočanje dostopa do informacij o njih, njihovo predstavlanje javnosti in razvijanje zavesti o njihovi pomembnosti.

6. Udeleženci v rudarstvu so nosilec dovoljenja za raziskovanje, nosilec rudarske pravice za izkoriščanje, izvajalec rudarskih del, rudarski projektant in rudarski revident.

6.1. Nosilec dovoljenja za raziskovanje je pravna ali fizična oseba, ki pridobi dovoljenje za raziskovanje mineralnih surovin.

6.2. Nosilec rudarske pravice za izkoriščanje je pravna ali fizična oseba, ki pridobi koncesijo za izkoriščanje mineralnih surovin.

6.3. Izvajalec rudarskih del je pravna ali fizična oseba, ki opravlja storitve pri izvajanju rudarskih del kot gospodarsko dejavnost.

6.3.1. Tehnični vodja rudarskih del je oseba, ki izvajalcu rudarskih del odgovarja za skladnost rudarskih del z rudarsko tehnično dokumentacijo, tehničnimi predpisi in predpisi s področja zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu.

6.3.2. Vodja posameznih rudarskih del je oseba, ki tehničnemu vodji rudarskih del odgovarja za skladnost posameznih rudarskih del z rudarsko tehnično dokumentacijo, tehničnimi predpisi in predpisi s področja zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu.

6.4. Rudarski projektant je pravna ali fizična oseba, ki opravlja storitve pri izdelovanju rudarske tehnične dokumentacije kot gospodarsko dejavnost.

6.4.1. Odgovorni rudarski projektant je oseba, ki rudarskemu projektantu odgovarja za skladnost načrta, ki ga izdelava in sestavlja rudarski projekt, s tehničnimi predpisi in pogoji pristojnih soglasodajalcev.

6.4.2. Odgovorni vodja rudarskega projekta je oseba, ki rudarskemu projektantu odgovarja za medsebojno usklajenost vseh načrtov, ki sestavljajo rudarski projekt

6.5. Rudarski revident je pravna ali fizična oseba, ki opravlja storitve pri reviziji rudarske tehnične dokumentacije kot gospodarsko dejavnost.

6.5.1. Odgovorni rudarski revident je oseba, ki rudarskemu revidentu odgovarja, da je načrt, ki sestavlja rudarski projekt in ga revidira, v skladu s tehničnimi predpisi in da bo ob izvajanju rudarskih del na njegovi podlagi zagotovljena varnost in zdravje pri delu.

6.5.2. Odgovorni vodja rudarskega revidiranja je oseba, ki rudarskemu revidentu odgovarja za medsebojno skladnost revizijskih poročil in kakovost obdelave skupnega revizijskega poročila.

7. Dokumenti urejanja prostora so prostorski akti, s katerimi se v skladu s predpisi, ki urejajo prostorsko načrtovanje, določa namenska raba prostora in zagotavlja varstvo okolja, ohranjanje narave, varstvo voda, varstvo kulturne dediščine in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

8. Dražba je način izbora nosilca rudarske pravice za raziskovanje ali izkoriščanje, kadar na javni razpis za izdajo rudarskega dovoljenja za raziskovanje ali nosilca rudarske pravice za izkoriščanje prispeta dve ali več veljavnih prijav.

9. Za višjo silo po tem zakonu štejejo vojna, epidemija, embargo, moratorij, oblastno ravnanje države in naravna nesreča, če nosilec rudarske pravice dokaže, da zaradi katerega od teh dogodkov ni mogel izvajati rudarske pravice.«

2. člen

V Zakonu o rudarstvu (Uradni list RS, št. 61/2010, 62/2010 - popr., 76/2010, 57/2012, 111/2013) se 8. člen spremeni tako, da se glasi:

»8. člen

(pristojnost in način ter vsebina upravljanja)

(1) Upravljanje z mineralnimi surovinami je v pristojnosti Republike Slovenije, ki ureja, načrtuje, dovoljuje in nadzira raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin.

(2) Upravljanje z mineralnimi surovinami se zagotavlja:

1. s pripravo, sprejetjem in izvajanjem strategije Republike Slovenije o ravnanju z mineralnimi surovinami (v nadaljnjem besedilu: državna rudarska strategija),
2. z odločanjem o podelitvi rudarske pravice raziskovanja in izkoriščanja mineralnih surovin,
3. z vzpostavitvijo, vodenjem in vzdrževanjem rudarske knjige,
4. z izvajanjem javne rudarske službe in
5. z izvajanjem drugih ukrepov skladno s tem zakonom.«

3. člen

V Zakonu o rudarstvu (Uradni list RS, št. 61/2010, 62/2010 - popr., 76/2010, 57/2012, 111/2013) se 9. člen spremeni tako, da se glasi:

»9. člen (namen in vsebina državne rudarske strategije)

(1) Državna rudarska strategija je temeljni dokument, s katerim se določijo cilji in usmeritve za trajnostno, usklajeno in smotrno raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin v Republiki Sloveniji.

(2) Z državno rudarsko strategijo se lahko opredeli izkoriščanje določene vrste mineralne surovine, ki so edini vir ali v primerni kakovosti niso zelo razširjene, ali pa so potrebne za izvajanje javne koristi, določene z drugim zakonom, kot strateško pomembne za gospodarski in družbeni razvoj Republike Slovenije.

(3) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se po tem zakonu šteje, da je izkoriščanje energetskih mineralnih surovin strateškega pomena za gospodarski in družbeni razvoj Republike Slovenije.«

4. člen

»V Zakonu o rudarstvu (Uradni list RS, št. 61/2010, 62/2010 - popr., 76/2010, 57/2012, 111/2013, 61/2017 - GZ,) se 13. člen spremeni tako, da se glasi

»13. člen (rudarska knjiga)

(1) Rudarska knjiga je sestavljena iz:

1. rudarskega katastra in
2. rudarskega registra.

(2) Rudarski kataster in rudarski register se vodita kot javna knjiga. Vsakdo ima pravico pregledovati podatke iz rudarskega katastra in rudarskega registra. Vsakdo ima pravico zahtevati in pridobiti izpiske iz rudarskega katastra in rudarskega registra proti plačilu stroškov, ki ne smejo presegati materialnih stroškov posredovanih informacij.

(3) Podatki iz rudarskega katastra in rudarskega registra se morajo redno pregledovati, dopolnjevati in posodabljati.

(4) Za potrebe hitrejšega in lažjega vodenja upravnih postopkov in inšpekcijskega nadzorstva se rudarska knjiga lahko dopolni tudi z drugimi podatki in listinami, kot so različna dovoljenja, rudarska tehnična dokumentacija, zapisniki, inšpekcijske odločbe in podobno. Ta del zbirke rudarskih podatkov se ne vodi kot javna knjiga, do njih pa lahko po pooblastilu dostopa pooblaščen oseba nosilca rudarske pravice..«

5. člen

»V Zakonu o rudarstvu (Uradni list RS, št. 61/2010, 62/2010 - popr., 76/2010, 57/2012, 111/2013, 61/2017 - GZ,) se 18. člen spremeni tako, da se glasi

»18. člen (rudarska javna služba)

(1) Geološki zavod Slovenije opravlja naslednje naloge:

1. izdeluje strokovne podlage za državno rudarsko strategijo;
2. za ministrstvo pripravlja strokovne podlage za konkretne smernice in mnenja za področje rudarstva v zvezi z občinskim prostorskim načrtovanjem ter strokovne podlage za smernice in mnenja za področje rudarstva v zvezi s državnim prostorskim načrtovanjem,
3. vodi in vzdržuje rudarsko knjigo;
4. prevzema vzorce, ki se jih pridobi ob raziskovanju mineralnih surovin in rudarsko tehnično dokumentacijo, ki je bila pred zaprtjem rudnikov uporabljena ob izkoriščanju mineralnih surovin.

(2) Naloge iz 1. , 3. In 4. točke prvega odstavka tega člena opravlja Geološki zavod Slovenije kot javno službo, naloge iz 2. točke prvega odstavka tega člena pa po javnem pooblastilu.

(3) Naročnikom se izdajajo izpisi, prerisi, kopije in drugi podatki, s katerimi razpolaga Geološki zavod Slovenije in jih pridobiva ob izvajanju nalog iz prvega odstavka tega člena (v nadaljnjem besedilu: geološki podatki, namenjeni rudarstvu).

(4) Za pridobljene geološke podatke, namenjene rudarstvu, plača naročnik materialne stroške njihovega posredovanja.

(5) Podrobnejša vsebina geoloških podatkov, namenjenih rudarstvu in višino materialnih stroškov njihovega posredovanja se določi s predpisom iz 16. člena tega zakona.

(6) Nosilec rudarske pravice za izkoriščanje mineralne surovine ali lastnik zemljišča, če rudarska pravica ni podeljena, mora Geološkemu zavodu Slovenije omogočiti neškodljiv dostop v pridobivalni prostor ali na zemljišče z namenom izvajanja nalog iz 4. točke prvega odstavka tega člena ter za potrebe izdelave državnih geoloških kart.

7) Geološki zavod Slovenije mora obvestiti nosilca rudarske pravice o času izvajanja dejavnosti iz prejšnjega odstavka in mu posredovati rezultate opravljenih del (v obliki renovelirane geološke karte ali v obliki poročil dodatno opravljenih raziskav in na druge načine).«

6. člen

»V Zakonu o rudarstvu (Uradni list RS, št. 61/2010, 62/2010 - popr., 76/2010, 57/2012, 111/2013, 61/2017 - GZ,) se 35. člen spremeni tako, da se glasi:

»35. člen (pogoji za izdajo rudarskega koncesijskega akta)

(1) Rudarski koncesijski akt izda vlada na predlog ministrstva, pristojnega za rudarstvo.

(2) Ministrstvo, pristojno za rudarstvo, predlaga vladi izdajo rudarskega koncesijskega akta na podlagi ocene, da obstaja potreba po izkoriščanju določene vrste mineralne surovine na določenem območju, ali na podlagi vloge pravne ali fizične osebe o zainteresiranosti za podelitev rudarske pravice za izkoriščanje določene vrste mineralne surovine na določenem pridobivalnem prostoru.

(3) Ministrstvo, pristojno za rudarstvo, predlaga vladi izdajo rudarskega koncesijskega akta na podlagi ocene, da obstaja potreba po izkoriščanju določene vrste mineralne surovine na določenem območju, in če so izpolnjeni pogoji iz druge, četrte, pete, šeste in sedme alineje četrtega odstavka tega člena.

(4) Ministrstvo, pristojno za rudarstvo, predlaga vladi izdajo rudarskega koncesijskega akta na podlagi vloge pravne ali fizične osebe pod pogoji, da:

- vlagatelj izpolnjuje pogoje za nosilca rudarske pravice za izkoriščanje iz 6. člena tega zakona,
- za predlagani pridobivalni prostor ali njegov del še ni podeljena rudarska pravica za raziskovanje ali izkoriščanje iste mineralne surovine in vlagatelj vloge dokaže, da morebitna dodatna rudarska pravica na istem raziskovalnem ali pridobivalnem prostoru ne bo ovirala obstoječega raziskovanja ali izkoriščanja mineralnih surovin,
- je izpolnjen pogoj iz drugega odstavka 34. člena tega zakona, kadar vlagatelj vloge uveljavlja izpolnjevanje takšnega pogoja,

- ne obstaja obveznost sanacije nelegalnega kopa na podlagi inšpekcijske odločbe in je sanacijo mogoče izvesti na podlagi take odločbe ali dovoljenja, ki je bilo pridobljeno v zvezi s tako odločbo,
- sta predlagani pridobivalni prostor in njegova raba v skladu z dokumenti urejanja prostora,
- je predlagani pridobivalni prostor v skladu z državno rudarsko strategijo,
- so izpolnjeni tudi drugi pogoji, predpisani s tem zakonom.

(5) Vloga za pridobitev rudarske pravice za izkoriščanje določene vrste mineralne surovine na določenem pridobivalnem prostoru mora vsebovati:

1. firmo, poslovni naslov, matično in davčno številko, če gre za pravno osebo ali samostojnega podjetnika, ter podatke iz 2. točke tega odstavka za zakonitega zastopnika pravne osebe ali samostojnega podjetnika,
2. ime, priimek, naslov stalnega in začasnega prebivališča, če ga ima, enotno matično številko občana ali drugo nacionalno identifikacijsko številko in državo rojstva, če gre za fizično osebo, ki ni samostojni podjetnik,
3. podatke o prostorskem aktu, namenjenem rudarstvu, s katerim se ureja območje predlaganega pridobivalnega prostora, v skladu s 151. členom tega zakona,
4. navedbo pogoja iz drugega odstavka 34. člena tega zakona, ki ga uveljavlja, kadar gre za pridobitev rudarske pravice brez javnega razpisa,
5. predlog imena pridobivalnega prostora,
6. predlog pridobivalnega prostora, vključno z navedbo parcelnih števil, katastrske občine in občine, v kateri je posamezna parcela,
7. navedbo nadmorske višine predlagane najgloblje točke izkoriščanja po rudarskem projektu za pridobitev koncesije za izkoriščanje,
8. navedbo vrste mineralne surovine za izkoriščanje,
9. navedbo, ali se namerava izvajati površinsko ali podzemno izkoriščanje mineralne surovine, predvidene vrste odkopne metode ter navedbo, ali gre za nov ali predčasno opuščen pridobivalni prostor,
10. predlagan čas trajanja koncesije,
11. navedbo količine mineralne surovine, ki se skladno z rudarskim projektom za pridobitev koncesije za izkoriščanje lahko izkoristi v predlaganem pridobivalnem prostoru,
12. navedbo načina izvajanja sanacije, rekultivacije in vzpostavitve novega oziroma nadomestitve prejšnjega stanja okolja v pridobivalnem prostoru po končanem izkoriščanju in
13. navedbo dejavnosti, ki se bodo opravljale v zvezi s pridobljeno mineralno surovino.

(6) Vlogi za pridobitev rudarske pravice za izkoriščanje določene vrste mineralne surovine na določenem pridobivalnem prostoru mora vlagatelj priložiti:

1. geodetski načrt, ki ga izdela pooblaščen geodetsko podjetje in zanj izda certifikat geodetskega načrta, s prikazom in navedbo koordinat točk, ki pridobivalni prostor omejujejo, podanih v državnem koordinatnem sistemu, kadar v pridobivalni prostor niso vključene samo parcele v celoti, in navedbo površine pridobivalnega prostora,
2. rudarski projekt za pridobitev koncesije za izkoriščanje,
3. če je zemljiška parcela obremenjena s hipoteko ali drugo pravico, soglasje imetnika take pravice, da se na parceli lahko podeli rudarska pravica,
4. soglasje obstoječega nosilca rudarske pravice, kadar je za predlagani pridobivalni prostor ali njegov del že podeljena rudarska pravica za raziskovanje ali izkoriščanje, nameravano izkoriščanje pa se nanaša na mineralne surovine, ki jih obstoječi nosilec rudarske pravice ne raziskuje ali izkorišča.

(7) Ne glede na določbi tretjega in četrtega odstavka tega člena, ministrstvo lahko predlaga vladi izdajo rudarskega koncesijskega akta tudi, če predlagani pridobivalni prostor ne izpolnjuje pogojev iz državne rudarske strategije glede zadostnih zalog in zadostne letne proizvodnje, kadar se vloga nanaša na pridobivalni prostor, na katerem je že bila podeljena rudarska pravica in sklenjena koncesijska pogodba, pa je koncesijsko razmerje prenehalo, še preden je bila mineralna surovina v celoti izkoriščena.«

7. člen

V Zakonu o rudarstvu (Uradni list RS, št. 61/2010, 62/2010 - popr., 76/2010, 57/2012, 111/2013) se 46. člen spremeni tako, da se glasi:

»46. člen (pravica izvajati rudarska dela na zemljišču)

(1) Pravica izvajati rudarska dela zajema pravico izvajati rudarska dela skladno s tem zakonom na zemljišču, ki je s koncesijskim aktom določeno za pridobivalni prostor in pravico uporabljati pristopno zemljišče.

(2) Šteje se, da ima lastnik zemljišča, ki je s koncesijskim aktom določeno za pridobivalni prostor in lastnik pristopnega zemljišča pravico izvajati rudarska dela skladno z 22. členom tega zakona.

(3) Nosilec rudarske pravice za izkoriščanje, ki ni lastnik zemljišča, ki je s koncesijskim aktom določeno za pridobivalni prostor, ali ki ni lastnik pristopnega zemljišča, lahko opravlja rudarska dela na takšnem zemljišču le, če od lastnika takšnega zemljišča s pravnim poslom pridobi pravico izvajati rudarska dela.

(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka nosilcu rudarske pravice za izkoriščanje, ki ni lastnik zemljišča, ki je s koncesijskim aktom določeno za pridobivalni prostor, ni treba pridobiti pravice izvajati rudarska dela v primeru podzemnega izkoriščanja, če iz rudarske tehnične dokumentacije za pridobitev koncesije in za izvajanje rudarskih del izhaja, da zaradi izkoriščanja ne bo vplivov na zemljišče.

(5) V primeru iz prejšnjega odstavka mora nosilec rudarske pravice razpolagati s pravico izvajati rudarska dela na pristopnem zemljišču.

(6) Za pravico izvajati rudarska dela na zemljišču po tem zakonu velja:

1. izpisek iz zemljiške knjige, iz katerega izhaja, da razpolaga nosilec rudarske pravice za izkoriščanje z določeno stvarno ali obligacijsko pravico, ki mu omogoča izvajati rudarska dela, ali
2. od lastnika zemljišča v pisni obliki in overjena dana pravica izvajati rudarska dela, ali
3. pravnomočna sodna ali upravna odločba, ki nosilcu rudarske pravice za izkoriščanje omogoča izvajati rudarska dela na takšnem zemljišču.

(7) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov se šteje, da je v primeru, da je lastnik zemljišča iz prvega odstavka tega člena država, nosilec rudarske pravice s pridobitvijo rudarske pravice za izkoriščanje, pridobil tudi pravico opravljati rudarska dela na teh zemljiščih.

(8) Ne glede na določbe 46. člena tega zakona se šteje, da je v primeru, da je lastnik zemljišča v primerih iz prvega odstavka tega člena, Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Sklad), gre pa za zemljišče, ki ga je nosilec rudarske pravice za izkoriščanje prenesel na Sklad na podlagi 5. člena Zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij (Uradni list RS, št. 55/1992, 7/1993, 31/1993, 43/1993 - skl. US, 32/1994 - odl. US, 43/1995 - odl. US, 1/1996, 30/1998 - ZZLPPO, 72/1998 - odl. US, 31/2000 - ZP-L), nosilec rudarske pravice s pridobitvijo rudarske pravice za izkoriščanje, pridobil tudi pravico opravljati rudarska dela. Kot dokazilo o tej pravici šteje pogodba o prenosu kmetijskih zemljišč in gozdov na Sklad, sklenjena med pravno osebo in Skladom.«

8. člen

»V Zakonu o rudarstvu (Uradni list RS, št. 61/2010, 62/2010 - popr., 76/2010, 57/2012, 111/2013, 61/2017 - GZ,) se 53. člen spremeni tako, da se glasi:

»53. člen

(izračunavanje in način plačevanja rudarske koncesnine)

(1) Osnova za izračun rudarske koncesnine sta velikost pridobivalnega prostora in povprečna cena enote določene vrste mineralne surovine v Republiki Sloveniji.

(2) Enota za izračun povprečne cene mineralne surovine iz prejšnjega odstavka v trdem stanju je kubični meter mineralne surovine v raščinem stanju. Enota za izračun povprečne cene mineralne surovine, pridobljene v plinastem ali tekočem stanju je kubični meter, za nafto in druge tekoče ogljikovodike pa tona pridobljene mineralne surovine.

(3) Povprečno ceno na enoto pridobljene mineralne surovine, način odmere, obračunavanja, plačevanja in nadzora nad plačevanjem rudarske koncesnine, merila in pogoje za zmanjšanje in oprostitev plačila rudarske koncesnine, način razdelitve lihega zneska rudarske koncesnine med lokalno skupnostjo in Republiko Slovenijo ter način razdelitve koncesnine med lokalnimi skupnostmi, kadar je pridobivalni prostor na območju dveh ali več lokalnih skupnosti, predpiše vlada.

(4) Rudarska koncesnina se plačuje v letnih zneskih, ki znašajo največ 500 eurov na hektar pridobivalnega prostora in največ 30 odstotkov povprečne cene za proizvedeno enoto mineralne surovine v obravnavanem letu, razen če v postopku dražbe niso dosežene višje cene.

(5) Sredstva, dobljena z vplačili rudarskih koncesnin, so v višini 50 % prihodek tiste samoupravne lokalne skupnosti, na katere območju leži pridobivalni prostor, v višini 50 % pa prihodek Republike Slovenije. Lokalna skupnost lahko porabi sredstva plačila iz naslova izključno za sanacijo komunalne infrastrukture in sanacijo zemljišč, degradiranih z rudarskimi deli V primeru, da se pridobivalni prostor nahaja na območju več samoupravnih lokalnih skupnosti, se plačilo razdeli glede na površino pridobivalnega prostora oziroma glede na površino zemljišča, pod katerim se shranjujejo zemeljski plini, ki leži na območju posamezne samoupravne lokalne skupnosti.

(6) Ne glede na določbe četrtega odstavka tega člena veljajo za zavezanca sanacije nelegalnega kopa, ki je ni mogoče izvesti z vzpostavitvijo prejšnjega stanja, temveč je za vzpostavitev stabilnosti potrebno izkoristiti določeno količino mineralne surovine, te pa ni mogoče porabiti za sanacijo samo, glede plačila za pridobljeno enoto mineralne surovine določbe tega zakona in predpisov, ki urejajo način določanja plačila rudarske koncesnine. V tem primeru znaša nadomestilo za proizvedeno enoto mineralne surovine 100 odstotkov povprečne cene proizvoda iz mineralne surovine po predpisu iz tretjega odstavka tega člena.«

9. člen

»V Zakonu o rudarstvu (Uradni list RS, št. 61/2010, 62/2010 - popr., 76/2010, 57/2012, 111/2013, 61/2017 - GZ,) se 60. člen spremeni tako, da se glasi:

»60. člen (ugasnitev rudarske pravice za izkoriščanje)

(1) Rudarska pravica za izkoriščanje ugasne, če je izpolnjen kateri od teh pogojev:

1. s potekom časa, za katerega je bila sklenjena koncesijska pogodba,

2. če je nad nosilec rudarske pravice za izkoriščanje začel stečajni postopek in je izpolnjen kateri od teh pogojev:

– če nosilec rudarske pravice, ki je rezervirana sredstva za sanacijo zagotavljal z vplačili v Eko sklad, v roku treh mesecev od začetka stečajnega postopka ministrstvu, pristojnemu za rudarstvo, ne predloži bančne garancije v znesku razlike med stroškom končne sanacije in že vplačanimi rezerviranimi sredstvi za sanacijo v Eko sklad, z veljavnostjo najmanj treh let,

– če nosilec rudarske pravice, ki še ne zagotavlja rezerviranih sredstev za sanacijo v skladu z določbami prvega, drugega in tretjega odstavka 54. člena tega zakona, v roku treh mesecev od začetka stečajnega postopka ministrstvu, pristojnemu za rudarstvo, ne predloži bančne garancije v celotnem znesku stroška končne sanacije, z veljavnostjo najmanj treh let,

– če je nosilec rudarske pravice lastnik zemljišč, ki jih obsega pridobivalni prostor, pa ta zemljišča niso prodana v dveh letih od začetka stečajnega postopka,

– če je bilo premoženje iz prejšnje alineje prodano, vendar rudarska pravica ni bila prenesena na novega lastnika premoženja v roku iz tretjega odstavka 51. člena tega zakona,

– če nosilec rudarske pravice ni lastnik zemljišč, ki jih obsega pridobivalni prostor, pa v dveh letih od začetka stečajnega postopka nobena druga pravna ali fizična oseba ni pridobila pravice izvajati rudarska dela na teh zemljiščih v skladu z določbami tretjega odstavka 46. člena tega zakona z namenom izkoriščanja mineralne surovine,

– če je druga pravna ali fizična oseba pridobila pravico izvajati rudarska dela na zemljiščih iz prejšnje alineje z namenom izkoriščanja mineralne surovine, vendar rudarska pravica na to osebo ni bila prenesena v roku iz tretjega odstavka 51. člena tega zakona,

3. nosilec rudarske pravice za izkoriščanje, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, preneha obstajati, pa rudarska pravica ni prenesena na pravnega naslednika v roku iz tretjega odstavka 51. člena tega zakona,

4. v primeru smrti nosilca rudarske pravice za izkoriščanje, ki je fizična oseba, rudarska pravica ni prenesena na dediča v roku iz tretjega odstavka 51. člena tega zakona.

(2) Z dnem ugasnitve rudarske pravice iz 2., 3. in 4. točke prejšnjega odstavka začasno prevzame rudarsko pravico za izkoriščanje, razen obveznosti iz naslova plačila koncesnin in plačila rezerviranih sredstev za sanacijo, ki so predmet priglasitve v stečajno maso ali tekočega poslovanja stečajnega dolžnika, ministrstvo, pristojno za rudarstvo. V obdobju, ko ministrstvo nastopa v vlogi

nosilca rudarske pravice za izkoriščanje, obveznosti iz naslova plačila koncesnin in plačila rezerviranih sredstev za sanacijo mirujejo.

(3) V primeru iz prejšnjega odstavka ministrstvo, pristojno za rudarstvo, prenese rudarsko pravico za izkoriščanje na novega nosilca rudarske pravice po postopku iz 51. člena tega zakona, in sicer do konca obdobja, za katerega je bila rudarska pravica za izkoriščanje podeljena. Tako pridobljeno rudarsko pravico se lahko podaljša po postopku iz 50. člena tega zakona. Za ta postopek prenosa rudarske pravice ne veljata določbi 1. točke prvega odstavka in 2. točke drugega odstavka 51. člena tega zakona.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek lahko ministrstvo, pristojno za rudarstvo, v primeru, ko nobena pravna ali fizična oseba ne vloži vloge za prenos rudarske pravice, izbere novega nosilca rudarske pravice za izkoriščanje do konca obdobja, za katerega je bila rudarska pravica za izkoriščanje podeljena, na podlagi javnega razpisa. Za postopek izbire nosilca rudarske pravice za izkoriščanje se smiselno uporabljajo določbe 41. do 42. a člena tega zakona.«

10. člen

»V Zakonu o rudarstvu (Uradni list RS, št. 61/2010, 62/2010 - popr., 76/2010, 57/2012, 111/2013, 61/2017 - GZ,) se 92. člen spremeni tako, da se glasi:

»92. člen

(pridobitev mineralne surovine ob izvajanju gradbenih del in melioraciji)

(1) Če se ob izvajanju gradbenih del na podlagi gradbenega dovoljenja, izdanega po predpisih, ki urejajo graditev objektov, ali melioraciji na podlagi odločbe, izdane po zakonu, ki ureja kmetijska zemljišča, predvideva pridobitev nekovinske mineralne surovine, se ta surovina uporabi pri gradnji oziroma melioraciji pod pogoji, določenimi v gradbenem dovoljenju ali odločbi o melioraciji, način uporabe take mineralne surovine pa mora biti določen ne glede na določbe Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 621/17) v izreku dovoljenja ali odločbe.

(2) Če se nekovinska mineralna surovina, pridobljena pri gradbenih delih iz prejšnjega odstavka, ne porabi pri gradnji ali melioraciji ali če način uporabe take mineralne surovine ni določen v izreku dovoljenja ali odločbe iz prejšnjega odstavka, veljajo za investitorja teh del glede plačila za pridobljeno enoto mineralne surovine določbe tega zakona in predpisov, ki urejajo način določanja plačila rudarske koncesnine.

(3) Če pri izvedbi državnih projektov na podlagi državnih lokacijskih načrtov ostajajo viški mineralne surovine, ki jih zaradi velikih količin ni mogoče niti porabiti pri sami gradnji niti prodati, se viški lahko porabijo za zapolnitev depresij pridobivalnih prostorov iz drugega odstavka 60. člena tega zakona, v dogovoru s koncesionarjem pa se lahko deponirajo tudi v obstoječih pridobivalnih prostorih ali porabijo za zapolnitev njihovih depresij. Zapolnjevanje depresij je dovoljeno, če s tem ne zmanjša dostopnost do matične mineralne surovine v pridobivalnem prostoru. Začasno deponiranje se lahko načrtuje z rudarskim projektom za izvedbo, trajno deponiranje ali zapolnjevanje depresij pridobivalnih prostorov pa se načrtuje z rudarskim projektom ali ustrezno dopolnitvijo rudarskega projekta za pridobitev koncesije za izkoriščanje, ki ga potrdi ministrstvo, pristojno za rudarstvo.«

11. člen

»V Zakonu o rudarstvu (Uradni list RS, št. 61/2010, 62/2010 - popr., 76/2010, 57/2012, 111/2013, 61/2017 - GZ,) se 95. člen spremeni tako, da se glasi:

»95. člen

(predčasna popolna in trajna opustitev izvajanja rudarskih del)

(1) V primeru, da se nosilec rudarske pravice za izkoriščanje iz katerega koli razloga odloči popolno in trajno opustiti izvajanje rudarskih del še pred dokončanjem izkoriščanja v obsegu podeljene rudarske pravice, mora pri tem upoštevati določbe koncesijske pogodbe, na podlagi katere je postal nosilec rudarske pravice za izkoriščanje.

(2) Popolno in trajno opustitev izvajanja rudarskih del iz prejšnjega odstavka mora nosilec rudarske pravice za izkoriščanje prijaviti pristojni rudarski

inšpekciji najmanj petnajst dni pred ustavitvijo del in pri ministrstvu, pristojnem za rudarstvo, hkrati vložiti vlogo za izdajo dovoljenja za opustitev rudarskih del.

(3) Po prejemu vloge iz prejšnjega odstavka ministrstvo, pristojno za rudarstvo preveri ali so obveznosti nosilca rudarske pravice za izkoriščanje v zvezi s plačevanjem rudarskih koncesnin in rezerviranih sredstev za sanacijo poravnane.

(4) Če po preveritvi iz prejšnjega odstavka ministrstvo, pristojno za rudarstvo ugotovi, da ni zadržkov za uvedbo postopka izdaje dovoljenja za opustitev izvajanja rudarskih del, s sklepom, zoper katerega ni pritožbe, imenuje komisijo za tehnični pregled in določi datum tehničnega pregleda, v nasprotnem primeru pa vlogo zavrne.

(5) Komisija iz prejšnjega odstavka šteje najmanj štiri člane in je sestavljena iz predstavnikov ministrstva, pristojnega za rudarstvo, ministrstva, pristojnega za prostorsko načrtovanje na lokalnem nivoju, ministrstva, pristojnega za varstvo okolja in pristojnega organa samoupravne lokalne skupnosti, na katere območju so se izvajala rudarska dela. Če je zaradi tehnične ali druge specifičnosti potrebno, se lahko v komisijo imenujejo še eden ali več oseb, ki so strokovnjaki s področja rudarstva, varstva okolja, varstva voda in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(6) Ministrstvo, pristojno za rudarstvo pošlje vabilo na tehnični pregled nosilcu rudarske pravice za izkoriščanje in članom komisije. Komisijo za tehnični pregled vodi in usmerja njeno delo član komisije, ki je predstavnik ministrstva, pristojnega za rudarstvo.

(7) Komisija za tehnični pregled je pristojna, da na kraju samem preveri razloge za opustitev rudarskih del, ugotovi zaloge ali vire mineralnih surovin in ugotovi ali so izpolnjeni pogoji za opustitev del. Nosilec rudarske pravice za izkoriščanje mora komisiji predložiti rudarsko tehnično dokumentacijo, na osnovi katere je izvajal rudarska dela in sprejel odločitev za prenehanje izkoriščanja mineralnih surovin.

(8) Po opravljenem pregledu komisija izdelava zapisnik s predlogi nadaljnjih ukrepov in ga pošlje ministrstvu, pristojnemu za rudarstvo.«

»V Zakonu o rudarstvu (Uradni list RS, št. 61/2010, 62/2010 - popr., 76/2010, 57/2012, 111/2013, 61/2017 - GZ,) se 96. člen spremeni tako, da se glasi:

**»96. člen
(dovoljenje za opustitev rudarskih del)**

(1) Če ministrstvo, pristojno za rudarstvo, na podlagi zapisnika iz osmega odstavka prejšnjega člena ugotovi, da so izpolnjeni pogoji za opustitev rudarskih del, izda dovoljenje za opustitev rudarskih del, v nasprotnem primeru pa izdajo dovoljenja zavrne.

(2) Izrek dovoljenja za opustitev rudarskih del mora poleg sestavin za pisno odločbo po predpisih, ki urejajo splošni upravni postopek, vsebovati tudi:

- navedbo parcelnih števil in katastrske občine za zemljiške parcele rudniškega prostora, na katerem se dovoli opustitev rudarskih del,
- opis in vrsto rudniških gradenj ter opis stanja območja pridobivalnega prostora, ki jih prevzema samoupravna lokalna skupnost v svoj prostorski akt, z navedbo parcelnih števil in katastrske občine zemljišč, na katerih se nahajajo in
- opis vrste in obsega sanacijskih rudarskih del, ki jih je treba izvesti, da se odpravijo posledice, ki so nastale pri izvajanju rudarskih del in izvede dokončna sanacija okolja (v nadaljnjem besedilu: zapiralna dela).«

13. člen

»V Zakonu o rudarstvu (Uradni list RS, št. 61/2010, 62/2010 - popr., 76/2010, 57/2012, 111/2013, 61/2017 - GZ,) se 98. člen spremeni tako, da se glasi:

**»98. člen
(odločba o prenehanju pravic in obveznosti)**

(1) Po pravnomočnosti dovoljenja za opustitev rudarskih del mora nosilec rudarske pravice za izkoriščanje začeti z zapiralnimi deli oziroma izvesti dokončno sanacijo okolja in odpraviti posledice, ki so nastale pri izvajanju rudarskih del, na območjih, kjer posledic ni mogoče v celoti sanirati oziroma

odpraviti, pa izvesti ukrepe zavarovanja, da se izključi nevarnost za zdravje ali življenje ljudi in živali ter možni povzročitelji onesnaževanja okolja oziroma predvidljive škode na objektih in okolju. Zapiralna dela se lahko izvajajo samo na podlagi potrjenega projekta za izvedbo sanacije okolja.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko nosilec rudarske pravice za izkoriščanje izvede dela iz prejšnjega odstavka neposredno na podlagi potrjenega rudarskega projekta za izkoriščanje ali potrjenega rudarskega projekta za pridobitev koncesije za izkoriščanje, v zvezi s katerima si je pridobil rudarsko pravico in koncesijo za izkoriščanje, če so ta dela v njem obdelana.

(3) Nosilec rudarske pravice za izkoriščanje lahko šele po dokončanih zapiralnih delih oziroma po izvedeni dokončni sanaciji okolja pri ministrstvu, pristojnem za rudarstvo, vloži zahtevo za izdajo odločbe o prenehanju pravic in obveznosti rudarske pravice za izkoriščanje. Tej zahtevi se mora priložiti:

1. revidirani rudarski projekt izvedene sanacije,
2. geodetski načrt novega stanja zemljišča po končani sanaciji in
3. druge podatke in dokazila, če jih določa dovoljenje za opustitev rudarskih del.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek k zahtevi za izdajo odločbe o prenehanju pravic in obveznosti ni potrebno priložiti revidiranega rudarskega, če se iz pridobivalnega prostora izločajo zemljišča ali deli zemljišč, na katerih nosilec rudarske pravice ni izvršil nobenega posega in so ostala v naravnem stanju.

(5) Po prejemu zahteve iz prejšnjega odstavka s priloženo dokumentacijo in predpisanimi dokazili ministrstvo, pristojno za rudarstvo, določi datum tehničnega pregleda, na katerem komisija iz petega odstavka 95. člena tega zakona ugotovi, ali je sanacija okolja izvršena oziroma ali izvedeni ukrepi iz prvega odstavka tega člena zadoščajo.

(6) Če se na tehničnem pregledu ugotovi, da določene rudniške gradnje niso odstranjene, se lahko takšne gradnje ohranijo, če nosilec rudarske pravice za izkoriščanje predloži pisno stališče pristojnega organa samoupravne lokalne skupnosti, da samoupravna lokalna skupnost obstoju takšnih gradenj ne nasprotuje in jih bo prevzela v svoj prostorski akt. Enako velja tudi za dele pridobivalnega prostora, na katerih še ni izvedena biološka sanacija, če nosilec rudarske pravice za izkoriščanje predloži pisno stališče pristojnega organa samoupravne lokalne skupnosti, da bo samoupravna lokalna skupnost za te dele pridobivalnega prostora v prostorskem aktu spremenila za takšno

namensko rabo, za katero se ne zahteva izvedba biološke sanacije (npr. za okoljsko infrastrukturo, gradnjo ipd.). V postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja za takšno gradnjo se ne glede na določbe predpisov, ki urejajo graditev, ne odmerja nadomestila za degradacijo in uzurpacijo prostora.

(7) Določbe prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi v primeru, če se namerava v obstoječih podzemnih prostorih opravljati dejavnost, ki ni povezana z rudarstvom oziroma naj bi bili namenjeni obiskovalcem, kot so podzemni muzej, gostinski obrat, prireditvena dvorana, prostor za opravljanje verskih obredov, spominski prostor in podobno ter v primeru dodatne rudarske infrastrukture in v primeru zgrajene dodatne rudarske infrastrukture.

(8) Če komisija pri tehničnem pregledu ugotovi pomanjkljivosti, v zapisniku opozori nanje nosilca rudarske pravice za izkoriščanje in določi rok, v katerem jih mora odpraviti.

(9) Nosilec rudarske pravice za izkoriščanje mora upravni organ iz drugega odstavka tega člena do poteka roka iz prejšnjega odstavka obvestiti, ali je pomanjkljivosti odpravil in mu o tem predložiti dokazila. Po prejemu obvestila se lahko opravi ponovni tehnični pregled, ki ga lahko opravi tudi posamezen član komisije, pri čemer pregleda le tista dela, ki jih je bilo treba popraviti ali opraviti naknadno in o tem upravnemu organu predloži ustrezno pisno izjavo.

(10) Po opravljenem tehničnem pregledu ministrstvo, pristojno za rudarstvo, izda odločbo o prenehanju pravic in obveznosti, ali zavrne izdajo odločbe o prenehanju pravic in obveznosti, če ugotovi, da ima izvedena sanacija okolja takšne pomanjkljivosti, zaradi katerih predstavlja nevarnost za zdravje ali življenje ljudi, promet, sosednje objekte ali okolje, pri čemer pa pomanjkljivosti ni mogoče odpraviti.

(11) Nosilec rudarske pravice za izkoriščanje, ki mu je bila zahteva za izdajo odločbe o prenehanju njegovih pravic in obveznosti zavrnjena, lahko ponovno vloži takšno zahtevo, ko odpravi napake, ugotovljene na tehničnem pregledu oziroma izvede sanacijo v skladu s predpisi, do izdaje takšne odločbe pa mora v rudniškem prostoru zagotoviti izvajanje takšnih vzdrževalnih in drugih del, s katerimi se izključi nevarnost za zdravje ali življenje ljudi in živali ter možni povzročitelji onesnaževanja okolja.«

14. člen

»V Zakonu o rudarstvu (Uradni list RS, št. 61/2010, 62/2010 - popr., 76/2010, 57/2012, 111/2013, 61/2017 - GZ,) se za 150. d členom dodata nov 150.e. in 150. f člen, ki se glasita:

»150. e člen

(posebni primeri podaljšanja rudarske pravice za izkoriščanje)

(1) Za podaljšanje časa veljavnosti rudarske pravice za izkoriščanje se za pravno ali fizično osebo, ki ima ob uveljavitvi tega zakona rudarsko pravico za izkoriščanje, pridobljeno na podlagi 105. člena Zakona o rudarstvu (Uradni list RS, št. 56/1999) in za pravno ali fizično osebo, ki ima ob uveljavitvi tega zakona rudarsko pravico za izkoriščanje mineralnih surovin za predelovalno industrijo, mineralnih surovin za industrijo gradbenega materiala proizvodov ter energetskih mineralnih surovin, pridobljeno na podlagi 19. člena Zakona o rudarstvu, (Uradni list RS, št. 56/1999) ne uporabljajo določbe 4. in 5. točke prvega odstavka 50. člena tega zakona, določbe 2. in 3. točke drugega odstavka 50. člena tega zakona in določbe 5. točke prvega odstavka ter tretjega in četrtega odstavka 45. člena tega zakona.

(2) Ministrstvo, pristojno za rudarstvo, izda odločbo o podaljšanju časa veljavnosti rudarske pravice za izkoriščanje, če ugotovi, da so za podaljšanje časa veljavnosti rudarske pravice za izkoriščanje izpolnjeni pogoji iz 1.,2.,3., 6., 7. in 8. točke prvega odstavka 50. člena tega zakona.

(3) Za sklenitev dodatka koncesijske pogodbe v primeru iz prejšnjega odstavka se uporabljajo določbe šestega in sedmega odstavka 50. člena tega zakona.

(4) V primeru iz drugega odstavka tega člena lahko pravne ali fizične osebe iz prejšnjega odstavka nadaljujejo z izkoriščanjem mineralne surovine skladno z odločbo o podaljšanju časa veljavnosti rudarske pravice in skladno s koncesijsko pogodbo.

(5) Rudarska dela na zemljišču znotraj pridobivalnega prostora, za katero je ministrstvo, pristojno za rudarstvo, izdalo odločbo o podaljšanju časa veljavnosti rudarske pravice za izkoriščanje, sme pravna ali fizična oseba iz prvega odstavka tega člena opravljati le, če je pridobila pravico opravljati rudarska dela skladno s tem zakonom.

(6) Ne glede na določbe 46. člena tega zakona se šteje, da je v primeru, da je lastnik zemljišča v primerih iz prvega odstavka tega člena država, nosilec rudarske pravice s podaljšanjem rudarske pravice za izkoriščanje, pridobil tudi pravico opravljati rudarska dela na teh zemljiščih.

(7) Ne glede na določbe 46. člena tega zakona se šteje, da ima pravico izvajati rudarska dela tudi pravna ali fizična oseba, ki je pridobila pravico opravljati rudarska dela na podlagi četrtega odstavka 34. člena Zakona o rudarstvu (Uradni list RS, št. 56/1999, 110/2002 - ZGO-1, 115/2002, 46/2004, 114/2006 - ZUE, 68/2008).

(8) Ne glede na določbe 46. člena tega zakona se šteje, da je v primeru, da je lastnik zemljišča v primerih iz prvega odstavka tega člena, Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Sklad), gre pa za zemljišče, ki ga je nosilec rudarske pravice za izkoriščanje prenesel na Sklad na podlagi 5. člena Zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij (Uradni list RS, št. 55/1992, 7/1993, 31/1993, 43/1993 - skl. US, 32/1994 - odl. US, 43/1995 - odl. US, 1/1996, 30/1998 - ZZLPPO, 72/1998 - odl. US, 31/2000 - ZP-L), nosilec rudarske pravice s podaljšanjem rudarske pravice za izkoriščanje, pridobil tudi pravico opravljati rudarska dela. Kot dokazilo o tej pravici šteje pogodba o prenosu kmetijskih zemljišč in gozdov na Sklad, sklenjena med pravno osebo in Skladom.

(9) Inšpekcijsko nadzorstvo v zvezi s petim odstavkom tega člena izvaja rudarska inšpekcija.

(10) Inšpektor mora z odločbo prepovedati izvajalcu izvajanje rudarskih del na zemljišču do pridobitve pravice opravljati rudarska dela skladno z določbami 46. člena tega zakona (varianta: do odprave nepravilnosti) in odrediti, da se na

stroške izvajalca na zemljišču vzpostavi prejšnje stanje (varianta: da se na stroške izvajalca odredi sanacija nelegalnega kopa skladno z določbami tega zakona), če pri inšpekcijskem nadzorstvu ugotovi, da izvajalec izvaja rudarska dela na zemljišču brez pravice opravljati rudarska dela.

(11) V primeru iz prejšnjega odstavka se pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, kaznuje za prekršek z globo od 2.000 do 10.000 eurov.

(12) Če je v primeru, ko je ministrstvo, pristojno za rudarstvo, skladno z določbami drugega odstavka tega člena izdalo odločbo o podaljšanju časa veljavnosti rudarske pravice za izkoriščanje, s prostorskimi akti občine, v nasprotju s prvim odstavkom 38. člena tega zakona, na zemljiščih pridobivalnega prostora imetnika rudarske pravice za izkoriščanje, ki mu je bila pravica podaljšana, onemogočeno izkoriščanje mineralnih surovin, se takšne določbe prostorskih aktov ne uporabljajo do izteka podaljšanja časa rudarske pravice do izkoriščanja skladno z odločbo iz drugega odstavka tega člena.«

150. f člen

(posodabljanje in rekonstrukcija objektov zunaj pridobivalnega/rudniškega prostora)

Za posodabljanje in rekonstrukcijo objektov iz 2. točke 71. člena tega zakona, ki jih je v zvezi z izkoriščanjem mineralnih surovin zgradila pravna ali fizična oseba, ki ima ob uveljavitvi tega zakona rudarsko pravico za izkoriščanje na podlagi določb Zakona o rudarstvu (Ur.l. SRS št. 17/75) zunaj pridobivalnega (rudniškega) prostora, se z dnem uveljavitve tega zakona do izteka rudarske pravice za izkoriščanje ne uporabljajo določbe Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 61/2017).«

15. člen

V Zakonu o rudarstvu (Uradni list RS, št. 61/2010, 62/2010 - popr., 76/2010, 57/2012, 111/2013 se 154. člen spremeni tako, da se glasi:

**»154. člen
(uskladitev državne rudarske strategije)**

(1) Minister, pristojen za rudarstvo, predloži vladi v sprejem državno rudarsko strategijo najkasneje v dveh letih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Do sprejema državne rudarske strategije se kot državna rudarska strategija po tem zakonu uporablja splošni načrt gospodarjenja z mineralnimi surovinami iz 6. člena Zakona o rudarstvu (Uradni list RS, št. 98/04 - uradno prečiščeno besedilo in 68/08), sprejet s sklepom vlade štev. 36100-5/2009/6 z dne 9. 4. 2009 in objavljen na spletnih straneh ministrstva, pristojnega za rudarstvo in Geološkega zavoda Slovenije, razen določb podpoglavja 4.7 »Organizacija mreže lokacij pridobivanja mineralnih surovin za gradbeništvo«, ki se nanašajo na zadostno količino zalog v nahajališču in letno proizvodnjo mineralne surovine.«

III. OBRAZLOŽITEV:

K 1. členu:

V tem členu sta natančneje kot v veljavnem zakonu opredeljena pojma »rudniški prostor« in »sanacija«. Izrecno je navedeno tudi, da se humus iz pridobivalnega prostora ne sme odvažati, ampak se porabi za sanacijo (v praksi nekateri koncesionarji prodajo »zemljo«, na koncu pa za sanacijo dovažajo zemljo (v resnici razni odpadki, digestat, slabi ostanki izkopov ipd.) od drugje. Dodano je tudi, da odlaganje odpadkov in debelih slojev zemeljskih izkopov (ti so običajno pretveza za dejansko odlaganje odpadkov) ni rudarsko delo, zato se

ga sicer lahko izvaja na podlagi drugih predpisov (93. člen ZRud-1), ne pa na podlagi ZRud-1.

K 2. členu:

V tem členu je natančneje kot v veljavnem zakonu opredeljena pristojnost za upravljanje z mineralnimi surovinami in vsebina upravljanja z mineralnimi surovinami. To je v celoti v pristojnosti države; upravljanje pa, poleg urejanja, načrtovanja in nadziranja iskanja, raziskovanja in izkoriščanja mineralnih surovin zajema tudi dovoljevanje raziskovanja in izkoriščanja mineralnih surovin. Lokalna skupnost po predlaganem zakonu ne bo več pristojna za načrtovanje prostorskih ureditev, namenjenih izkoriščanju mineralnih surovin. Cilj te spremembe je zagotoviti enotno in učinkovito upravljanje z mineralnimi surovinami. Predlagatelj ocenjuje, da je za doseg tega cilja nujno v pristojnost države prenesti tudi pristojnost načrtovanja prostorskih ureditev, namenjenih izkoriščanju mineralnih surovin. V dosednji praksi se je namreč pogosto pokazalo, da občine v svojih prostorskih aktih prostorske ureditve, namenjene izkoriščanju mineralnih surovin, umeščajo v prostor v nasprotju z usmeritvami iz Državne rudarske strategije – torej v nasprotju z usmeritvami države. V takšnih primerih država ne more zagotoviti izvajanja svojih pristojnosti upravljanja z mineralnimi surovinami (na primer podeliti ali podaljšati rudarska pravica za izkoriščanje). Z uveljavitvijo ZUreP-2 je sicer v takšnih primerih (ko občine pripravijo OPN oziroma OPPN v nasprotju z usmeritvami državnih nosilcev urejanja prostora, med katere sodi tudi Ministrstvo, pristojno za rudarstvo) ministrstvo, pričakovati, da ministrstvo, pristojno za urejanje prostora, takšnih OPN oziroma OPPN ne bo izdalo potrdilo (kar pomeni, da jih občine ne bodo mogle uveljaviti). Predlagatelj kljub temu ocenjuje, da lahko država zagotovi enotno in učinkovito upravljanje z mineralnimi surovinami (za kar je pristojna že po veljavnem zakonu), le tako, da ima, poleg drugih pristojnosti (dovoljevanje, nadzor, urejanje raziskovanja in izkoriščanja mineralnih surovin) tudi pristojnost umeščanja prostorskih ureditev, namenjenih izkoriščanju mineralnih surovin v prostor. Takšna je tudi veljavna zakonska ureditev upravljanja z drugimi naravnimi viri (vode, gozdovi).

K 3. členu:

Državna rudarska strategija je temeljni programski akt, na podlagi katerega se upravlja z mineralnimi surovinami. Bistvo programskih aktov je, da določajo cilje in usmerjajo k ravnanjem, ki naj zagotovijo uresničitev teh ciljev. Zato je bilo treba ta člen dopolniti z bolj jasno opredelitvijo ciljev upravljanja z mineralnimi surovinami v Republiki Sloveniji (»trajnostno« in »smotrno«). Hkrati pa se predlaga črtanje možnosti, da se z Državno rudarsko strategijo določajo tudi pogoji za raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin in najvišja možna stopnja njihovega izkoriščanja. S takšno določbo namreč veljavni zakon daje pooblastilo Vladi (ki sprejme Državno rudarsko strategijo), da določi način izvrševanja rudarske pravice za raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin. Veljavna Državna rudarska strategija (oziroma Državni program gospodarjenja z mineralnimi surovinami) takšne pogoje ureja v podpoglavju 4.7 »Organizacija mreže lokacij pridobivanja mineralnih surovin za gradbeništvo«, kjer določa, da se mineralne surovine za gradbeništvo preverja tudi glede na mrežo lokacij. Pri tem morajo lokacije oziroma koncentracije lokacij teh surovin:

-imeti dovolj zalog (vsaj za 15 let) in

-imeti zadostno letno proizvodnjo (najmanj 30.000 m³ raščene mineralne surovine).

Zahtevi po dovolj zalogah je zadoščeno, če je vsaj 450.000 m³ (30.000 m³ x 15 let = 450.000 m³).

Predlagatelj predlaga črtanje možnosti, da se z Državno rudarsko strategijo določajo tudi pogoji za raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin in najvišja možna stopnja njihovega izkoriščanja iz dveh razlogov. Prvi se nanaša na dejstvo, da je Državna rudarska strategija programski akt, s katerim naj se določajo cilji upravljanja z mineralnimi surovinami v Republiki Sloveniji in usmeritve, ki jih mora upoštevati ministrstvo, pristojno za infrastrukturo in druga ministrstva ter tudi Vlada sama pri izvajanju svojih pristojnosti upravljanja z mineralnimi surovinami. To pomeni, da Državna rudarska strategija ne sme vsebovati pravnih pravil, ki bi kogarkoli pravno zavezovale.

Določitev omenjenih pogojev pa je prav takšno pravno pravilo, ki ministrstvo, pristojno za rudarstvo, zavezuje pri odločanju o podelitvi rudarske pravice za izkoriščanje, pa tudi pri odločanju o njenem podaljšanju. Drugi razlog pa je povezan z načelom zakonitosti delovanja izvršilno-upravne veje državne oblasti, ki ga Ustava ureja v 120. členu. Iz načela zakonitosti delovanja izvršilno-upravne veje državne oblasti (Vlade in državne uprave), ki ga določa Ustava v 120. členu izhaja, da mora biti delovanje vseh tistih državnih organov, ki izdajajo podzakonske splošne akte, v vsebinskem pogledu pravno odvisno in sme torej s svojimi predpisi zakon samo tehnično dopolnjevati, razčlenjevati in opisovati. Nikakor ne sme vanj posegati vsebinsko, saj bi v tem primeru zakonodajne funkcije prešle na Vlado oziroma državno upravo.

Po uveljavljeni ustavno-pravni praksi (na primer odločba Ustavnega sodišča U-I-326/97) je treba načelo zakonitosti še posebej strogo presoјati takrat, ko je treba preprečiti, da bi izvršilni organi z originarnim urejanjem družbenih razmerij samostojno določali pravice in obveznosti. V določilu 87. člena Ustave je namreč ustavodajalec posebej določil, da lahko pravice in obveznosti državljanov ter drugih oseb in njihove omejitve določa Državni zbor samo z zakonom. Pod pojmom pravice in obveznosti iz določila 87. člena ne spadajo samo pravice (ali obveznosti) iz Ustave, ker določilo 87. člena ne uporablja pojma človekove pravice in temeljne svoboščine, ampak v okvir pojma pravice spadajo tudi zakonske pravice, ki nimajo neposredne podlage v Ustavi (mednje sodi tudi pravica do izkoriščanja mineralnih surovin). Kot smo že omenili lahko Vlada le na podlagi izrecnega pooblastila iz zakona z uredbo ureja način uresničevanja pravic in obveznosti državljanov in drugih oseb.

Po ustaljeni ustavno-sodni praksi načelo zakonitosti v zvezi s predpisi izvršilno-upravne veje državne oblasti (Vlade in državne uprave) pomeni torej zlasti :

1. Vlada je pri sprejemanju svojih predpisov (uredb) vezana na ustavo in zakon tako glede namena oz. ciljev kot glede vsebine urejanja (153. člen Ustave).
2. Le na podlagi izrecnega pooblastila iz zakona lahko Vlada z uredbo ureja tudi način uresničevanja pravic in obveznosti državljanov in drugih oseb.
3. Določanje pravic in obveznosti državljanov ter drugih oseb je pridržano samo zakonu (87. člen Ustave).

4. Načelo varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin (prvi odstavek 5. člena Ustave) zahteva, da jih v skladu z načelom demokratičnosti in z načelom pravne države lahko omejuje samo zakonodajalec, kadar in kolikor mu to dopušča Ustava, ne pa izvršilna oblast.

V obravnavanem primeru zakon le na splošno določa, da se z Rudarsko strategijo določijo (poleg ciljev in usmeritev) tudi pogoji za raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin ter določi najvišja možna stopnja njihovega izkoriščanja. Po mnenju predlagatelja je zato omenjena določba 3. člena v nasprotju z 153. členom Ustave, ker ne določa nobenih kriterijev oziroma vsebinskega okvira, ki naj ga upošteva Vlada pri določitvi pogojev ali omejitvah raziskovanja in izkoriščanja mineralnih surovin. Iz načela zakonitosti delovanja izvršilno-upravne veje državne oblasti (Vlade in državne uprave), ki ga določa Ustava v 120. členu izhaja, da mora zakonodajalec, če pooblasti Vlado za izdajo podzakonskega akta, določiti jasne kriterije in vsebinski okvir, na podlagi katerega naj Vlada izda takšen podzakonski akt. Pri tem sme Vlada s svojimi predpisi zakon samo tehnično dopolnjevati, razčlenjevati in opisovati. Nikakor ne sme vanj posegati vsebinsko, saj bi v tem primeru zakonodajne funkcije prešle v druge državne organe.

Če takega pooblastila v zakonu ni, lahko način uresničevanja pravic in obveznosti določa le zakon sam. Skladna z ustavnim načelom zakonitosti bi bila torej zakonska ureditev, v kateri bi zakon določal temeljni vsebinski okvir za določitev načina uresničevanja rudarske pravice za izkoriščanje mineralnih surovin in bi na podlagi takšne zakonske določbe nato Vlada podrobneje določila način uresničevanja rudarske pravice za izkoriščanje. Kot že omenjeno pa po mnenju predlagatelja Državna rudarska strategija ne sme vsebovati pravnih pravil, zato predlaga črtanje možnosti, da se z Rudarsko strategijo določajo tudi pogoji za raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin in najvišja možna stopnja njihovega izkoriščanja, kar pomeni, da ima v tem delu naravo predpisa (splošnega pravnega akta).

V primeru, da bi ostala v veljavi veljavna zakonska ureditev, ki Vladi daje podlago, da imajo posamezne določbe Državne rudarske strategije naravo

predpisa (splošnega pravnega akta), pa bi bilo treba 3. člen dopolniti skladno z zgornjimi pojasnili v zvezi s spoštovanjem načela zakonitosti.

K 4. členu:

V tem členu je 13. člen veljavnega člena dopolnjen tako, da določa, da se rudarska knjiga lahko dopolni tudi z drugimi podatki in listinami, kot so različna dovoljenja, rudarska tehnična dokumentacija, zapisniki, inšpekcijske odločbe in podobno, če je to potrebno zaradi hitrejšega in lažjega vodenja upravnih postopkov in inšpekcijskega nadzorstva. Ta del zbirke rudarskih podatkov se ne vodi kot javna knjiga, do njih pa lahko po pooblastilu dostopa pooblaščen osebja koncesionarja oz. nosilca rudarske pravice.

K 5. členu:

V tem členu je 18. člen veljavnega zakona dopolnjen tako, da Geološkemu zavodu kot javno pooblastilo nalaga tudi opravljanje naslednjih nalog za ministrstvo:

- priprava strokovnih podlag za konkretne smernice in mnenja za področje rudarstva v zvezi z občinskim prostorskim načrtovanjem
- priprava strokovnih podlag za smernice in mnenja za področje rudarstva v zvezi s državnim prostorskim načrtovanjem.

Ministrstvo je eden od državnih nosilcev urejanja prostora in v postopkih priprave občinskih in državnih prostorskih aktov sodeluje z izdajanjem smernic in mnenj s področij svoje pristojnosti.

V tem členu je določeno, da strokovne podlage zanje pripravlja Geološki zavod.

Ta člen določa tudi, da mora nosilec rudarske pravice za izkoriščanje mineralne surovine ali lastnik zemljišča, če rudarska pravica ni podeljena Geološkemu zavodu Slovenije omogočiti neškodljiv dostop v pridobivalni prostor ali na

zemljišče z namenom prevzemanja vzorcev, ki se jih pridobi ob raziskovanju mineralnih surovin in rudarsko tehnično dokumentacijo, ki je bila pred zaprtjem rudnikov uporabljena ob izkoriščanju mineralnih surovin ter za potrebe izdelave državnih geoloških kart. Člen določa, da mora Geološki zavod Slovenije obvestiti nosilca rudarske pravice o času izvajanja omenjenih dejavnosti in mu posredovati rezultate opravljenih del (v obliki renovelirane geološke karte ali v obliki poročil dodatno opravljenih raziskav in na druge načine).

K 6. členu:

V tem členu je 35. člen veljavnega zakona dopolnjen tako, da lahko ministrstvo, kljub drugačnim določilom v tretjem in četrtem odstavku, predlaga vladi izdajo rudarskega koncesijskega akta tudi, če predlagani pridobivalni prostor ne izpolnjuje pogojev iz državne rudarske strategije glede zadostnih zalog in zadostne letne proizvodnje, kadar se vloga nanaša na pridobivalni prostor, na katerem je že bila podeljena rudarska pravica in sklenjena koncesijska pogodba, pa je koncesijsko razmerje prenehalo, še preden je bila mineralna surovina v celoti izkoriščena.

K 7. členu:

V tem členu predlagani zakon bolj sistematično in pregledno (vsebinsko pa enako) kot veljavni zakon ureja pravico izvajati rudarska dela za katero se predlaga tudi nomen-tehnična sprememba, in sicer oblikovanje posebnega poglavja »Pravica izvajati rudarska dela na zemljišču« in ustrezno preštevilčenje obstoječega člena.

V tem členu je, tako kot je to že bilo urejeno z četrtem odstavkom 34. člena Zakona o rudarstvu (Uradni list RS, št. 56/1999, 110/2002 - ZGO-1, 115/2002, 46/2004, 114/2006 - ZUE, 68/2008), določeno, da je v primeru, da je lastnik zemljišča v pridobivalnem prostoru ali pristopnega zemljišča država, nosilec rudarske pravice s pridobitvijo rudarske pravice za izkoriščanje, pridobil tudi pravico opravljati rudarska dela. To pomeni, da bosta imetnik rudarske pravice

za izkoriščanje kot koncesionar in minister, pristojen za rudarstvo kot koncedent v koncesijski pogodbi morala urediti tudi medsebojna razmerja v zvezi s pravico opravljati rudarska dela. Kot varianta je predvideno, da se takšna ureditev nanaša le na pravne in fizične osebe, ki so to pravico že pridobile na podlagi navedenega zakona. To sicer logično izhaja iz navedenega zakona in ustavnih pravil o pridobljenih pravicah, vendar predlagatelj kljub temu ocenjuje, da je, zaradi različnih razlag v praksi, potrebna predlagana dopolnitev zakona.

Iz enakega razloga je predlagatelj v ta člen uvrstil tudi določbo, ki določa, da se šteje, da je v primeru, da je lastnik zemljišča v pridobivalnem prostoru ali pristopnega zemljišča Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Sklad), gre pa zemljišče, ki ga je nosilec rudarske pravice za izkoriščanje prenesel na Sklad na podlagi 5. člena Zakona o lastninskem preoblikovanju, nosilec rudarske pravice s pridobitvijo rudarske pravice za izkoriščanje, pridobil tudi pravico opravljati rudarska dela. Kot dokazilo o tej pravici šteje pogodba o prenosu kmetijskih zemljišč in gozdov na Sklad, sklenjena med pravno osebo in Skladom. Tudi v zvezi s temi situacijami v praksi prihaja do različnih razlag, zato je predlagatelj ocenil, da je potrebna predlagana dopolnitev tega člena.

K 8. členu:

V tem členu je 53. člen veljavnega zakona dopolnjen tako, da lokalni skupnosti predpisuje, da lahko porabi sredstva plačila iz naslova izključno za sanacijo komunalne infrastrukture in sanacijo zemljišč, degradiranih z rudarskimi deli, ne pa za druge namene.

Ta člen navedeni člen dopolnjuje tudi z določbo, v kateri določa, da veljajo za zavezanca sanacije nelegalnega kopa, ki je ni mogoče izvesti z vzpostavitvijo prejšnjega stanja, temveč je za vzpostavitev stabilnosti potrebno izkoristiti določeno količino mineralne surovine, te pa ni mogoče porabiti za sanacijo samo, glede plačila za pridobljeno enoto mineralne surovine določbe tega zakona in predpisov, ki urejajo način določanja plačila rudarske koncesnine.

V tem primeru znaša nadomestilo za proizvedeno enoto mineralne surovine 100 odstotkov povprečne cene proizvoda iz mineralne surovine po predpisu iz tretjega odstavka tega člena.

K 9. členu:

V tem členu je 60. člen veljavnega zakona dopolnjen z določbo, po kateri lahko ministrstvo, pristojno za rudarstvo, v primeru, ko nobena pravna ali fizična oseba ne vloži vloge za prenos rudarske pravice, izbere novega nosilca rudarske pravice za izkoriščanje do konca obdobja, za katerega je bila rudarska pravica za izkoriščanje podeljena, na podlagi javnega razpisa. Pri tem se za postopek izbire nosilca rudarske pravice za izkoriščanje se smiselno uporabljajo določbe 41. do 42. a člena veljavnega zakona.

K 10. členu:

V tem členu je 92. člen veljavnega zakona dopolnjen tako, da v prvem odstavku bolj natančno ureja situacijo, do katere pride, če se ob izvajanju gradbenih del na podlagi gradbenega dovoljenja, izdanega po predpisih, ki urejajo graditev objektov, ali melioraciji na podlagi odločbe, izdane po zakonu, ki ureja kmetijska zemljišča, predvideva pridobitev nekovinske mineralne surovine.

Dopolnitev določa, da se ta surovina uporabi pri gradnji oziroma melioraciji pod pogoji, določenimi v gradbenem dovoljenju ali odločbi o melioraciji, način uporabe take mineralne surovine pa mora biti določen ne glede na določbe Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 621/17) v izreku dovoljenja ali odločbe.

Ta dopolnitev je potrebna, ker je Gradbeni zakon je črtal določbo, da mora biti omenjeno določeno v izreku gradbenega dovoljenja, in predpisal, da mora investitor ob začetku gradbenih del to sporočiti izdajatelju gradbenega dovoljenja. Ni pa predpisano, da bi izdajatelj moral o tem obvestiti ministrstvo. Na ta način ministrstvo ne pridobi podatkov o pridobivanju mineralnih surovin ob izvajanju gradbenih del, posledično se izdajo odločbe o odmeri nadomestila

za pridobljeno mineralno surovino ob izvajanju gradbenih del le v redkih primerih, ko investitor prijavi pridobljene količine zato, da nima težav s policijo.

Navedeni člen je dopolnjen še z določbo, ki se nanaša na izvedbo državnih projektov: če pri izvedbi državnih projektov na podlagi državnih lokacijskih načrtov ostajajo viški mineralne surovine, ki jih zaradi velikih količin ni mogoče niti porabiti pri sami gradnji niti prodati, se viški lahko porabijo za zapolnitev depresij pridobivalnih prostorov iz drugega odstavka 60. člena veljavnega zakona, v dogovoru s koncesionarjem pa se lahko deponirajo tudi v obstoječih pridobivalnih prostorih ali porabijo za zapolnitev njihovih depresij. Zapolnjevanje depresij je dovoljeno, če s tem ne zmanjša dostopnost do matične mineralne surovine v pridobivalnem prostoru. Začasno deponiranje se lahko načrtuje z rudarskim projektom za izvedbo, trajno deponiranje ali zapolnjevanje depresij pridobivalnih prostorov pa se načrtuje z rudarskim projektom ali ustrezno dopolnitvijo rudarskega projekta za pridobitev koncesije za izkoriščanje, ki ga potrdi ministrstvo, pristojno za rudarstvo.«

K 11. členu:

V tem členu je prvi odstavek 95. člena veljavnega zakona dopolnjen tako, da zdaj bolj jasno določa, da ureja situacijo, v kateri se nosilec rudarske pravice za izkoriščanje iz katerega koli razloga odloči popolno in trajno opustiti izvajanje rudarskih del še pred dokončanjem izkoriščanja v obsegu podeljene rudarske pravice.

V praksi moramo namreč ločevati dve vrsti opustitve izkoriščanja: ena je klasična, ko koncesionar izvede vsa rudarska dela po potrjenem rudarskem projektu (RP) za izkoriščanje (ZRud) ali potrjenem RP za pridobitev koncesije za izkoriščanje (ZRud-1), s katerim je obdelan in s strani upravnega organa potrjen tudi način sanacije. Druga vrsta pa je, ko se koncesionar še pred dosego končnega stanja po RP odloči, da bo prenehaj z izkoriščanjem, ali pa s prej navedenim RP ni imel obdelanega načina sanacije. Samo v drugem primeru je treba ugotoviti razloge, koliko mineralne surovine bo ostalo v nahajališču in

kako je treba izvesti sanacijo trenutnega stanja. Zato je v tem primeru potrebno izdelati RP za opustitev izkoriščanja.

K 12. členu:

V tem členu je 2. alineja drugega odstavka 96. člen veljavnega zakona dopolnjena tako, da določa, da mora Izrek dovoljenja za opustitev rudarskih del mora poleg sestavin za pisno odločbo po predpisih, ki urejajo splošni upravni postopek, vsebovati tudi opis stanja območja pridobivalnega prostora

V nekaterih primerih se v pridobivalnem prostoru namreč že izvajajo ali so predvidene druge dejavnosti, npr. ureditev športnih površin, zbirališče in/ali odlagališče odpadkov, izgradnja industrijske cone ipd. V teh primerih ni smiselno, da se npr. najprej odstrani odpadke, ki jih je tja že prepeljala komunala, na površine navozi zemlja in se jih zatravi, nato pa se to odstrani, da se lahko zemljišče pripravi za novo dejavnost.

K 13. členu:

V tem členu je 98. člen dopolnjen tako, da omogoča nosilcu rudarske pravice za izkoriščanje, da izvede zapiralna dela neposredno na podlagi potrjenega rudarskega projekta za izkoriščanje ali potrjenega rudarskega projekta za pridobitev koncesije za izkoriščanje, v zvezi s katerima si je pridobil rudarsko pravico in koncesijo za izkoriščanje, če so ta dela v njem obdelana in mu za to ni treba pripraviti projekta za izvedbo sanacije okolja (kot je to v navedenem členu določeno za druge primere).

S predlagano dopolnitvijo zakon omogoča nosilcu rudarske pravice, da mu k zahtevi za izdajo odločbe o prenehanju pravic in obveznosti ni treba priložiti revidiranega rudarskega, če se iz pridobivalnega prostora izločajo zemljišča ali deli zemljišč, na katerih nosilec rudarske pravice ni izvršil nobenega posega in so ostala v naravnem stanju.

Z dopolnitvijo šestega odstavka se omogoča ohranitev določenih rudniških gradenj tudi za dele pridobivalnega prostora, na katerih še ni izvedena biološka sanacija, če nosilec rudarske pravice za izkoriščanje predloži pisno stališče pristojnega organa samoupravne lokalne skupnosti, da bo samoupravna lokalna skupnost za te dele pridobivalnega prostora v prostorskem aktu spremenila za takšno namensko rabo, za katero se ne zahteva izvedba biološke sanacije (npr. za okoljsko infrastrukturo, gradnjo ipd.). V takem primeru zakon določa, da se v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja za takšno gradnjo, ne glede na določbe predpisov, ki urejajo graditev, ne odmerja nadomestila za degradacijo in uzurpacijo prostora.

K 14. členu:

V tem členu se z dvema novima predlaganima členoma urejata dve vprašanji, in sicer podaljšanje obstoječih rudarskih pravic za izkoriščanje in posodabljanje in rekonstrukcija objektov zunaj pridobivalnega/rudniškega prostora.

Podaljšanje obstoječih rudarskih pravic za izkoriščanje:

V tem členu se, skladno ureja podaljšanje obstoječih rudarskih pravic za izkoriščanje, to je pravic za izkoriščanje, ki že obstajajo ob uveljavitvi tega zakona in so bile torej pridobljene pred njegovo uveljavitvijo. Te pravice se bodo večinoma iztekale v letu 2020 in 2021.

Imetniki obstoječih rudarskih pravic za izkoriščanje bodo po predlagani določbi, če bodo želeli podaljšati svoje pravice, morali izpolniti vse pogoje kot jih predpisuje veljavni zakon, razen pogojev, ki jih veljavni zakon predpisuje v 4. In 5. točki prvega odstavka 50. člena, to je, da:

- ima koncesionar na zemljiščih, ki so predmet podaljšanja rudarske pravice, pravico izvajati rudarska dela na zemljišču ter ima soglasje morebitnih drugih imetnikov pravic na teh zemljiščih za podaljšanje rudarske pravice,
- je pridobivalni prostor skladen z dokumenti urejanja prostora.

Če bodo torej izpolnjevali vse druge pogoje iz prvega odstavka 50. člena, bo ministrstvo, pristojno za rudarstvo, izdalo odločbo o podaljšanju časa veljavnosti rudarske pravice.

Zakon v predlagani določbi določa, da bo ministrstvo izdalo odločbo o podaljšanju tudi, če imetnik obstoječe rudarske pravice ob vložitvi vloge za podaljšanje (še) ne bo imel pravice opravljati rudarska dela na vseh parcel pridobivalnega območja.

Hkrati pa predlagani zakon v tem členu določa, sme imetnik obstoječe rudarske pravice za izkoriščanje pričeti z opravljanjem rudarskih del na zemljišču znotraj pridobivalnega prostora, za katero je ministrstvo, pristojno za rudarstvo, izdalo odločbo o podaljšanju časa veljavnosti rudarske pravice za izkoriščanje, le, če je pridobila pravico opravljati rudarska dela skladno s tem zakonom. To pomeni, da bo imetnik obstoječe rudarske pravice, ki mu je bila ta podaljšana, seveda moral pridobiti pravico za opravljanje rudarskih del (če sam ni lastnik parcele), vendar ne že ob vložitvi vloge za podaljšanje kot to določa veljavni zakon, temveč preden bom nameraval pričeti opravljati rudarska dela na določeni parceli.

Zakon v predlagani določbi določa tudi, da bo ministrstvo izdalo odločbo o podaljšanju izdati tudi v primerih, ko občine v svojih prostorskih aktih omejujejo ali prepovedujejo izkoriščanje mineralnih surovin po letu 2021. Kot omenjeno so občine so v nekaterih primerih z ureditvijo v svojih prostorskih aktih omejile ali celo prepovedale nadaljnje izkoriščanje mineralnih surovin po letu 2020 oziroma 2021, pogosto v nasprotju z Državno rudarsko strategijo oziroma Državnim programom gospodarjenja z mineralnimi surovinami (in s tem, glede na veljavno ureditev, onemogočile podaljšanje rudarske pravice do izkoriščanja, čeprav bi sicer imetniki teh pravice izpolnjevali vse druge z zakonom predpisane pogoje).

V predlaganem členu je določeno, da se v primeru, ko je ministrstvo izdalo odločbo o podaljšanju časa veljavnosti rudarske pravice za izkoriščanje, s prostorskimi akti občine pa je, v nasprotju s prvim odstavkom 38. člena veljavnega zakona (ta določa je za zemljišča pridobivalnega prostora, ki jih

določa rudarski koncesijski akt, mogoče sprejemati nove prostorske akte oziroma jih spreminjati in dopolnjevati samo, če se s tem na njih ne onemogoča izkoriščanje mineralnih surovin), na zemljiščih pridobivalnega prostora imetnika rudarske pravice za izkoriščanje, ki mu je bila pravica podaljšana, onemogočeno izkoriščanje mineralnih surovin, takšne določbe prostorskih aktov ne uporabljajo do izteka podaljšanja časa rudarske pravice do izkoriščanja skladno z odločbo iz drugega odstavka tega člena.

Zakon v predlaganem členu določa še, da se šteje, da je v primeru, da je lastnik zemljišča v primerih, ko gre za imetnike obstoječih rudarskih pravic za izkoriščanje, država, nosilec rudarske pravice s podaljšanjem rudarske pravice za izkoriščanje, pridobil tudi pravico opravljati rudarska dela na teh zemljiščih. Zakon v predlaganem členu določa, da se, ne glede na določbe 46. člena veljavnega zakona zakona (ta ureja pravico opravljati rudarska dela) šteje, da je v primeru, da je lastnik zemljišča v primerih iz prvega odstavka tega člena, Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Sklad), gre pa za zemljišče, ki ga je nosilec rudarske pravice za izkoriščanje prenesel na Sklad na podlagi 5. člena Zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij (Uradni list RS, št. 55/1992, 7/1993, 31/1993, 43/1993 - skl. US, 32/1994 - odl. US, 43/1995 - odl. US, 1/1996, 30/1998 - ZZLPPO, 72/1998 - odl. US, 31/2000 - ZP-L), nosilec rudarske pravice s pridobitvijo rudarske pravice za izkoriščanje, pridobil tudi pravico opravljati rudarska dela. Kot dokazilo o tej pravici šteje pogodba o prenosu kmetijskih zemljišč in gozdov na Sklad, sklenjena med pravno osebo in Skladom.

Zakon v predlaganem členu določa tudi, da se, ne glede na določbe 46. člena veljavnega zakona (ta ureja pravico opravljati rudarska dela) šteje, da ima pravico izvajati rudarska dela tudi pravna ali fizična oseba, ki je pridobila pravico opravljati rudarska dela na podlagi četrtega odstavka 34. člena Zakona o rudarstvu (Uradni list RS, št. 56/1999, 110/2002 - ZGO-1, 115/2002, 46/2004, 114/2006 - ZUE, 68/2008).

Zakon v predlaganem členu ureja inšpekcijsko nadzor nad spoštivanjem določbe, v kateri predlagani člen določa, da sme imetnik obstoječe rudarske pravice za izkoriščanje pričeti z opravljanjem rudarskih del na zemljišču znotraj

pridobivalnega prostora, za katero je ministrstvo, pristojno za rudarstvo, izdalo odločbo o podaljšanju časa veljavnosti rudarske pravice za izkoriščanje, le, če je pridobila pravico opravljati rudarska dela skladno z veljavnim zakonom.

Predlagani člen v zvezi z omenjenim inšpekcijskim nadzorom določa, da inšpektor mora z odločbo prepovedati izvajalcu izvajanje rudarskih del na zemljišču do pridobitve pravice opravljati rudarska dela skladno z določbami 46. člena veljavnega zakona (varianta: do odprave nepravilnosti) in odrediti, da se na stroške izvajalca na zemljišču vzpostavi prejšnje stanje (varianta: da se na stroške izvajalca odredi sanacija nelegalnega kopa skladno z določbami tega zakona), če pri inšpekcijskem nadzorstvu ugotovi, da izvajalec izvaja rudarska dela na zemljišču brez pravice opravljati rudarska dela.

V zvezi s tem predlagani člen še določa, da se v omenjenih primeru pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, kaznuje za prekršek z globo od 2.000 do 10.000 eurov.

Posodabljanje in rekonstrukcija objektov zunaj pridobivalnega/rudniškega prostora

Med imetniki obstoječih rudarskih pravic za izkoriščanje so tudi mnogi, ki so to pravico pridobili na podlagi določb Zakona o rudarstvu iz leta 1975 (Ur.l. SRS št. 17/75). Na podlagi določb tega zakona so nekateri med njimi zgradili različne objekte, povezane z izkoriščanjem mineralnih surovin (veljavni zakon jih opredeljuje kot izvajanje zahtevnih drugih rudarskih del v 2. točki 71. člena), zunaj pridobivalnega prostora in tudi zunaj rudniškega prostora. Omenjeni zakon je tudi takšne šteli za objekte, povezane z izkoriščanjem mineralnih surovin, za katerih gradnjo in rekonstrukcijo niso veljale določbe predpisov, ki so urejali graditev (ključno je, da zanje ni bilo treba pridobiti gradbenega dovoljenja). Veljavni Gradbeni zakon pa kot takšne objekte šteje le objekte, ki se gradijo v rudniškem prostoru (in so neposredno povezani z izkoriščanjem mineralnih surovin). Po oceni predlagatelja mora zakon za takšne objekte glede njihove rekonstrukcije oziroma izboljšanja uveljaviti enaka pravila kot so veljala ob njihovi izgradnji. To pomeni, da je treba tudi te objekte izvzeti iz režima, ki ga za rekonstrukcijo oziroma izboljšanje predpisuje Gradbeni zakon (bistveno

je, da za te namene ne bi bilo treba pridobiti gradbenega dovoljenja). Takšna ureditev bi po predlaganem členu veljala do izteka rudarskih pravic za izkoriščanje.

K 15. členu:

Kot že omenjeno po mnenju predlagatelja Državna rudarska strategija ne sme vsebovati pravnih pravil, zato predlaga dopolnitev 154. člena tako, da se do sprejema Državne rudarske strategije po tem zakonu kot državna rudarska strategija uporablja splošni načrt gospodarjenja z mineralnimi surovinami iz 6. člena Zakona o rudarstvu (Uradni list RS, št. 98/04 - uradno prečiščeno besedilo in 68/08), razen določb podpoglavja 4.7 »Organizacija mreže lokacij pridobivanja mineralnih surovin za gradbeništvo«, ki so po svoji vsebini splošne in abstraktne pravne norme, s katerimi je Vlada, ne bi za to imela z Ustavo skladno pooblastilo v zakonu (in zato v nasprotju z Ustavo) določila način izvrševanja rudarske pravice za izkoriščanje mineralnih surovin.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO:

2. člen

(pomen izrazov)

V tem zakonu uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

1. Rudarstvo je gospodarska dejavnost, ki se ukvarja s pridobivanjem mineralnih surovin in obsega iskanje, raziskovanje in izkoriščanje mineralne surovine ter opustitev izkoriščanja mineralne surovine.

1.1. Iskanje mineralnih surovin je geološko pregledovanje (prospekcija) terena, detajlno in zvezno geološko točkovno vzorčenje kamnin ter geološko, geokemijsko, geofizično, pedološko in geomehansko raziskovanje zemeljskih struktur, ki se opravlja z namenom najti ležišča mineralnih surovin.

1.2. Raziskovanje mineralnih surovin je izvedba del, katerih namen je ugotoviti obstoj, položaj in obliko ležišč mineralnih surovin, njihovo kakovost in količino ter pogoje za njihovo izkoriščanje.

1.3. Izkoriščanje mineralnih surovin je izvedba del, katerih namen je pridobivanje, obogatitev in uskladiščenje mineralnih surovin.

1.3.1. Pridobivanje mineralnih surovin vključuje vsa potrebna dela, da se pride do mineralne surovine z odkopavanjem njenega ležišča ali vrtanjem vanj, da se ležišče mineralne surovine pripravi za izkopavanje oziroma črpanje, da se mineralno surovino izkoplje oziroma da se njeno črpanje izvede in da se mineralno surovino pripelje na obogatitev oziroma vključi v predelavo.

1.3.2. Obogatitev mineralnih surovin vključuje vsa potrebna dela, da se pridobljeno mineralno surovino predela v uporabno obliko in kakovost, kar se doseže z drobljenjem, sejanjem in ločevanjem po fizikalnih postopkih ter s postopki obdelave.

1.3.3. Skladiščenje mineralnih surovin vključuje vsa potrebna dela za hranjenje mineralnih surovin v trdnem, razsutem, tekočem ali plinastem stanju tako na površini kot pod zemljo na način, da le-te čim manj izgube na obliki in kakovosti.

1.4. Opustitev izkoriščanja mineralnih surovin vključuje vsa potrebna dela, ki jih je potrebno izvesti z namenom sanacije okolja, degradiranega zaradi pridobivanja, bogatenja in skladiščenja mineralnih surovin ter vzpostavitve prejšnjega stanja ali drugačne sanacije, če vzpostavitev v prejšnje stanje ni možna, da se po zapustitvi rudnika vzpostavi za opravljanje drugih dejavnosti primerna raba prostora.

2. Mineralne surovine, razen geotermičnih energetskega virov, so neobnovljivi naravni viri, ki so posredno ali neposredno gospodarsko izkoristljivi.

2.1. Mineralne surovine so vse organske in neorganske naravne surovine, ki se nahajajo v trdnem, tekočem ali plinastem stanju v naravnih ležiščih, raztopinah, nanosih ali jaloviščih.

2.2. Geotermični energetski vir je toplotna energija, ki se nahaja v geoloških plasteh pod površjem tal in se obnavlja s toplotnim tokom iz Zemljine notranjosti.

2.3. Klasifikacija in kategorizacija mineralnih surovin je postopek, s katerim se razvrsti mineralne surovine po njihovih lastnostih, uporabnosti in izdatnosti ter loči na zaloge in vire.

2.3.1. Zaloge mineralnih surovin so mineralne surovine v ležiščih, ki jih je z znanimi odkopnimi metodami možno izkoriščati.

2.3.2. Viri mineralnih surovin so mineralne surovine v ležiščih, ki niso dovolj raziskani ali dovolj izdatni, da bi jih bilo možno z znanimi odkopnimi metodami izkoristiti.

2.3.3. Raščeno stanje mineralne surovine pomeni še nedotaknjeno mineralno surovino v prvotnem stanju v ležišču.

2.4. Geološka struktura je posebna oblika zgradbe poroznih ali razpokanih kamnin, ki je omejena z nepropustnimi plastmi.

2.5. Varnostni steber je varovalno območje, v katerem ni dovoljeno pridobivanje mineralnih surovin in je namenjen varovanju podzemnih in površinskih objektov ali dobrinam splošnega pomena.

3. Rudarska pravica je pravica do raziskovanja in izkoriščanja mineralnih surovin v gospodarske namene in se glede na način in namen njenega izvajanja razvršča na rudarsko pravico za raziskovanje in rudarsko pravico za izkoriščanje.

3.1. Rudarska pravica za raziskovanje je pravica, ki se jo pridobi z dovoljenjem za raziskovanje določene vrste mineralne surovine na določenem raziskovalnem prostoru.

3.1.1. Dovoljenje za raziskovanje je odločba, s katero se dovoli raziskovanje določene vrste mineralne surovine določeni pravni ali fizični osebi na določenem raziskovalnem prostoru in za določeno časovno obdobje.

3.1.2. Raziskovalni prostor je z naravnimi ali umetnimi črtami omejen del zemeljske površine, določene z dovoljenjem za raziskovanje, ki v globino ni omejen.

3.2. Rudarska pravica za izkoriščanje je pravica, ki se jo pridobi na podlagi izdanega rudarskega koncesijskega akta s koncesijo za izkoriščanje določene vrste mineralne surovine na določenem pridobivalnem prostoru.

3.2.1. Rudarski koncesijski akt je predpis, ki predstavlja odločitev Republike Slovenije, da bo proti plačilu in pod določenimi pogoji podelila koncesijo za izkoriščanje določene vrste mineralne surovine določeni pravni ali fizični osebi na določenem pridobivalnem prostoru.

3.2.2. Pridobivalni prostor je z naravnimi ali umetnimi črtami omejen del zemeljske površine in globine pod njo, določene z rudarskim koncesijskim aktom.

3.2.3. Rudnik (rudarski obrat) je z zemljiščem omejeno področje na površini ali pod njo, kjer se izkorišča mineralne surovine.

3.2.3.1. Rudniški prostor je prostor na površini in pod zemljo, sestavljen iz zemljišča, namenjenega izkoriščanju mineralnih surovin in pristopnega zemljišča.

3.2.3.2. Pristopno zemljišče je zemljišče, preko katerega je možen pristop do pridobivalnega prostora in na kateremu nosilec rudarske pravice izvrši nujno potrebne posege v prostor za izkoriščanje mineralnih surovin.

3.2.4. Površinski kop je rudnik s površinskim izkoriščanjem mineralne surovine.

3.2.5. Vrtina, namenjena izkoriščanju ogljikovodikov in geotermičnih energetskih virov, je točkovni površinski kop s podzemnim izkoriščanjem mineralne surovine.

4. Rudarska dela so dela, namenjena raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin ter opustitvi izkoriščanja in se glede na način in namen izvajanja razvrščajo na raziskovalna rudarska dela, rudarjenje in sanacijska rudarska dela.

4.1. Raziskovalna rudarska dela so dela, namenjena raziskovanju mineralnih surovin, zaradi katerih se ne spreminja raba prostora in se razvrščajo na raziskovalne izkope, raziskovalne jaške in raziskovalne vrtine.

4.2. Rudarjenje so dela, namenjena izkoriščanju mineralnih surovin, zaradi katerih se spremeni raba prostora in se razvrščajo na temeljna rudarska dela in druga rudarska dela.

4.2.1. Temeljna rudarska dela so dela, s pomočjo katerih se neposredno izvaja izkoriščanje mineralnih surovin in se razvrščajo na površinska in podzemna rudarska dela.

4.2.1.1. Odkopna metoda je skupek tehničnih postopkov, ukrepov, procesov in zaporedij pri pridobivanju mineralnih surovin z odkopi, izkopi, nadkopi, razkopi

in podobno v smernih ali prečnih hodnikih oziroma z globinskim vrtanjem v okviru konstrukcijsko določenih elementov odkopnega polja ali njegovega manjšega sestavnega dela.

4.2.1.2. Odkopno polje ali revir je zaključeno območje odkopavanja z lastnim vstopom in izstopom komunikacijskih poti ali zraka ter specifičnimi konstrukcijsko določenimi elementi.

4.2.1.3. Izkoriščanje geotermičnega energetskega vira z geokolektorjem oziroma geosondo pomeni, da se toplotna energija iz geoloških plasti odvzema s pomočjo v zanko povezanega cevne sistema, montiranega v vrtino (vertikalni kolektor) ali vodoravno položenega v določeni globini pod površjem tal (horizontalni kolektor), kot nosilec za odvzem toplotne energije pa se uporablja ustrezna tekočina, nepredušno zaprta v ta cevni sistem.

4.2.1.4. Izkoriščanje geotermičnega energetskega vira z reinjektiranjem pomeni, da se toplotna energija iz geoloških plasti odvzema preko dveh vrtin, ki se na površju stikata oziroma sta medsebojno povezani, v geološki strukturi pa sta oddaljeni najmanj 25 m, kot nosilec za odvzem toplotne energije pa se uporablja naravna podzemna voda, ki se jo v eni vrtini črpa iz določene geološke strukture oziroma vodonosnika do odzemnega mesta toplote, po odvzemu toplote iz nje pa se ta voda preko druge vrtine vrača nazaj v izvorno geološko strukturo oziroma vodonosnik.

4.2.2. Druga rudarska dela so dela, s pomočjo katerih se izvaja rudniške gradnje, brez katerih izkoriščanje mineralnih surovin ne bi bilo mogoče in se razvrščajo na rudarske objekte, rudarske postroje in rudarsko infrastrukturo.

4.2.2.1. Rudarski objekt je objekt, namenjen izkoriščanju mineralne surovine, na površini in pod zemljo, skupaj z vgrajenimi inštalacijami in napravami.

4.2.2.2. Rudarski postroj je skupek naprav ali instalacij, katerih vzajemna funkcija služi izkoriščanju mineralne surovine in so povezane v funkcionalno celoto.

4.2.2.3. Rudarska infrastruktura so objekti, naprave in instalacije, ki omogočajo obratovanje rudnika in dostavo mineralnih surovin na trg, kot so komunalni priključki, dovozne ceste, cevovodi in druge transportne naprave in podobno.

4.3. Sanacijska rudarska dela so dela, namenjena opustitvi izkoriščanja mineralnih surovin s sanacijo degradiranega okolja, povzročene z rudarskimi deli in vzpostavitvi pogojev za novo rabo prostora.

4.4. Nevaren pojav je vsak pojav v procesu priprave, raziskovanja in izkoriščanja mineralne surovine in pri izvajanju drugih rudarskih del, ki ogroža zdravje in življenje ljudi, imetje, ter rudarsko opremo, objekte in okolico.

4.5. Začasna ustavitev izvajanja rudarskih del je ustavitev, ki traja več kot trideset dni in ne več kot eno leto.

4.6. Nezakonita rudarska dela so raziskovanje mineralnih surovin brez dovoljenja za raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin brez koncesije za izkoriščanje.

4.6.1. Nelegalni kop pomeni, da se na določenem območju izvaja ali je bilo izvedeno nezakonito rudarsko delo.

4.7. Sanacija nelegalnega kopa je izvedba del z namenom, da se zaradi nezakonitih rudarskih del na prizadetem območju v največji možni meri vzpostavi prejšnje stanje, tako da to območje znova dobi s prostorskim aktom zahtevane oziroma zaželeno lastnosti.

5. Rudarska tehnična dokumentacija je sistematično urejen sestav načrtov oziroma tehničnih opisov in poročil, izračunov, risb in drugih prilog, s katerimi se zagotavlja izvajanje rudarskih del v skladu s tehničnimi predpisi in predpisi s področja zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu in se razvršča na rudarske projekte in drugo rudarsko dokumentacijo.

5.1. Rudarski projekti se razvrščajo na rudarske projekte za pridobitev dovoljenja za raziskovanje, rudarske projekte za pridobitev koncesije za izkoriščanje, rudarske projekte za izvedbo in rudarske projekte izvedene sanacije.

5.1.1. Rudarski projekt za pridobitev dovoljenja za raziskovanje je projekt, s katerim se znotraj raziskovalnega prostora predvidi ena ali več lokacij za raziskovanje mineralnih surovin, način raziskovanja in temeljni pogoji za zagotavljanje varnosti in zdravja pri izvajanju rudarskih del, ter tehnično in ekonomsko opredeli sanacija po končanem raziskovanju.

5.1.2. Rudarski projekt za pridobitev koncesije za izkoriščanje je projekt, s katerim se znotraj pridobivalnega prostora predvidi način izkoriščanja in temeljni pogoji za zagotavljanje varnosti in zdravja pri izvajanju rudarskih del, ter tehnično in ekonomsko opredeli sanacija ob pridobivanju mineralnih surovin in po končanem izkoriščanju.

5.1.3. Rudarski projekt za izvedbo je projekt, s katerim se v skladu z rudarskim projektom za pridobitev dovoljenja za raziskovanje oziroma rudarskim projektom za pridobitev koncesije za izkoriščanje določijo podrobnejši pogoji za izvajanje posameznih zahtevnih rudarskih del in zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu.

5.1.4 Rudarski projekt izvedene sanacije je projekt, s katerim se dokaže, da je po končanem izkoriščanju izvedena sanacija tako, da po zaprtju rudnika ne bo ogrožena varnost, življenje in zdravje ljudi, promet, sosednji objekti ali okolje in da bo mogoče zemljišče, na katerem oziroma pod katerim se je izkoriščalo mineralne surovine, uporabljati za drug namen oziroma opravljanje druge dejavnosti.

5.2. Druga rudarska dokumentacija je dokumentacija, na podlagi katere se omogoča izdelovanje rudarskih projektov in zagotavlja čimbolj varno in zanesljivo izvajanje rudarskih del in se razvršča na načrt rudniškega prostora, geološko dokumentacijo v rudarstvu, dokumentacijo o kategorizaciji glede na nevarne pojave, načrte rudarskih merjenj, dokumentacijo o zalogah ali virih mineralnih surovin in dokumentacijo o vplivih na okolje.

5.2.1. Načrt rudniškega prostora je prikaz odkopnih polj oziroma revirjev, izdelan na katastrski karti v ustreznem merilu, z označenimi mejami in parcelnimi številkami, ki ob začetku odkopavanja ne sme biti starejša kot šest mesecev in mora biti letno dopolnjena.

5.2.2. Geološka dokumentacija v rudarstvu je prikaz geoloških, geomehanskih in drugih struktur na določenem pridobivalnem prostoru.

5.2.3. Dokumentacija o kategorizaciji glede na nevarne pojave je glede na predhodno evidentirane obstoječe nevarnosti na določenem pridobivalnem prostoru kategorizirana stopnja nevarnosti zaradi škodljivih pojavov plina, vode in drugih nevarnih lastnosti.

5.2.4. Načrti rudarskih merjenj so na podlagi meritev izdelane karte, iz katerih je razvidno stanje rudarskih del, njihov medsebojni položaj, kakor tudi položaj glede na stara rudarska dela, objekte in vodotoke na površini.

5.2.5. Dokumentacija o zalogah ali virih mineralnih surovin je prikaz raziskanih zalog oziroma virov mineralnih surovin na določenem pridobivalnem prostoru.

5.2.6. Dokumentacija o vplivih na okolje je načrt za spremljanje in nadzorovanje geoloških in drugih geofizikalnih pojavov, ravni hrupa in drugih vplivov na

okolje, ki nastanejo zaradi izvajanja rudarskih del na določenem pridobivalnem prostoru.

5.3. Revizija rudarskega projekta je kontrola tistih sestavin rudarskega projekta, s katerimi se dokazuje, da se bodo rudarska dela izvajala v skladu z rudarskim dovoljenjem za raziskovanje oziroma koncesijo za izkoriščanje, tehničnimi predpisi in predpisi s področja zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu.

5.4. Potrjeni rudarski projekt za izvedbo pomeni, da je v zvezi z rudarskim projektom za izvedbo določenih rudarskih del, ki je bil predhodno revidiran in nato dostavljen na delovišče, na način in pod pogoji, ki jih določa ta zakon, pridobljena izjava o strinjanju z njegovimi tehničnimi rešitvami.

5.5. Geološka dejavnost, namenjena rudarstvu, je dejavnost, ki se ukvarja z identificiranjem, dokumentiranjem, vrednotenjem in interpretiranjem mineralnih surovin s hkratno zagotovitvijo čim boljšega poznavanja geološke zgradbe ozemlja Republike Slovenije, ohranitve zaloga za razvoj Republike Slovenije pomembnih mineralnih surovin tudi za bodoče rodove prebivalcev in prebivalk ter preprečevanje škodljivih vplivov na njih, omogočanje dostopa do informacij o njih, njihovo predstavljanje javnosti in razvijanje zavesti o njihovi pomembnosti.

6. Udeleženci v rudarstvu so nosilec dovoljenja za raziskovanje, nosilec rudarske pravice za izkoriščanje, izvajalec rudarskih del, rudarski projektant in rudarski revident.

6.1. Nosilec dovoljenja za raziskovanje je pravna ali fizična oseba, ki pridobi dovoljenje za raziskovanje mineralnih surovin.

6.2. Nosilec rudarske pravice za izkoriščanje je pravna ali fizična oseba, ki pridobi koncesijo za izkoriščanje mineralnih surovin.

6.3. Izvajalec rudarskih del je pravna ali fizična oseba, ki opravlja storitve pri izvajanju rudarskih del kot gospodarsko dejavnost.

6.3.1. Tehnični vodja rudarskih del je oseba, ki izvajalcu rudarskih del odgovarja za skladnost rudarskih del z rudarsko tehnično dokumentacijo, tehničnimi predpisi in predpisi s področja zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu.

6.3.2. Vodja posameznih rudarskih del je oseba, ki tehničnemu vodji rudarskih del odgovarja za skladnost posameznih rudarskih del z rudarsko tehnično

dokumentacijo, tehničnimi predpisi in predpisi s področja zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu.

6.4. Rudarski projektant je pravna ali fizična oseba, ki opravlja storitve pri izdelovanju rudarske tehnične dokumentacije kot gospodarsko dejavnost.

6.4.1. Odgovorni rudarski projektant je oseba, ki rudarskemu projektantu odgovarja za skladnost načrta, ki ga izdelava in sestavlja rudarski projekt, s tehničnimi predpisi in pogoji pristojnih soglasodajalcev.

6.4.2. Odgovorni vodja rudarskega projekta je oseba, ki rudarskemu projektantu odgovarja za medsebojno usklajenost vseh načrtov, ki sestavljajo rudarski projekt.

6.5. Rudarski revident je pravna ali fizična oseba, ki opravlja storitve pri reviziji rudarske tehnične dokumentacije kot gospodarsko dejavnost.

6.5.1. Odgovorni rudarski revident je oseba, ki rudarskemu revidentu odgovarja, da je načrt, ki sestavlja rudarski projekt in ga revidira, v skladu s tehničnimi predpisi in da bo ob izvajanju rudarskih del na njegovi podlagi zagotovljena varnost in zdravje pri delu.

6.5.2. Odgovorni vodja rudarskega revidiranja je oseba, ki rudarskemu revidentu odgovarja za medsebojno skladnost revizijskih poročil in kakovost obdelave skupnega revizijskega poročila.

7. Dokumenti urejanja prostora so prostorski akti, s katerimi se v skladu s predpisi, ki urejajo prostorsko načrtovanje, določa namenska raba prostora in zagotavlja varstvo okolja, ohranjanje narave, varstvo voda, varstvo kulturne dediščine in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

8. Dražba je način izbora nosilca rudarske pravice za raziskovanje ali izkoriščanje, kadar na javni razpis za izdajo rudarskega dovoljenja za raziskovanje ali nosilca rudarske pravice za izkoriščanje prispeta dve ali več veljavnih prijav.

9. Za višjo silo po tem zakonu štejejo vojna, epidemija, embargo, moratorij, oblastno ravnanje države in naravna nesreča, če nosilec rudarske pravice dokaže, da zaradi katerega od teh dogodkov ni mogel izvajati rudarske pravice.

8. člen

(pristojnost in načini upravljanja z mineralnimi surovinami)

(1) Upravljanje z mineralnimi surovinami je v pristojnosti Republike Slovenije, ki ureja, načrtuje in nadzira iskanje, raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin. (črtana: pristojnost lokalne skupnosti) in v pristojnosti samoupravnih lokalnih skupnosti, ki lahko v skladu s predpisi, ki urejajo prostorsko načrtovanje, določajo območja, namenjena rudarstvu.

(2) Upravljanje z mineralnimi surovinami v pristojnosti Republike Slovenije se zagotavlja:

1. s pripravo, sprejetjem in izvajanjem strategije Republike Slovenije o ravnanju z mineralnimi surovinami (v nadaljnjem besedilu: državna rudarska strategija),
2. z vzpostavitvijo, vodenjem in vzdrževanjem rudarske knjige in
3. z izvajanjem geološke dejavnosti, namenjene rudarstvu.

Upravljanje z mineralnimi surovinami v pristojnosti samoupravnih lokalnih skupnosti se zagotavlja s pripravo in sprejemanjem prostorskih aktov, s katerimi se določajo območja, namenjena izkoriščanju mineralnih surovin in prostorski izvedbeni pogoji za njihovo izkoriščanje (v nadaljnjem besedilu: prostorski akti, namenjeni rudarstvu).

9. člen

(namen in vsebina državne rudarske strategije)

(1) Državna rudarska strategija je temeljni dokument, s katerim se določijo cilji in usmeritve in pogoji za usklajeno raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin v Republiki Sloveniji, najvišja možna stopnja njihovega izkoriščanja in pogoji za njihovo smotrno izkoriščanje.

(2) Z državno rudarsko strategijo se lahko opredeli izkoriščanje določene vrste mineralne surovine, ki so edini vir ali v primerni kakovosti niso zelo razširjene, ali pa so potrebne za izvajanje javne koristi, določene z drugim zakonom, kot strateško pomembne za gospodarski in družbeni razvoj Republike Slovenije.

(3) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se po tem zakonu šteje, da je izkoriščanje energetskih mineralnih surovin strateškega pomena za gospodarski in družbeni razvoj Republike Slovenije.«

13. člen **(rudarska knjiga)**

(1) Rudarska knjiga je sestavljena iz:

1. rudarskega katastra in
2. rudarskega registra.

(2) Rudarski kataster in rudarski register se vodita kot javna knjiga. Vsakdo ima pravico pregledovati podatke iz rudarskega katastra in rudarskega registra. Vsakdo ima pravico zahtevati in pridobiti izpiske iz rudarskega katastra in rudarskega registra proti plačilu stroškov, ki ne smejo presegati materialnih stroškov posredovanih informacij.

(3) Podatki iz rudarskega katastra in rudarskega registra se morajo redno pregledovati, dopolnjevati in posodabljati.

18. člen **(naloge rudarske javne službe)**

(1) Geološki zavod Slovenije opravlja naslednje naloge:

1. izdeluje strokovne podlage za državno rudarsko strategijo;
2. vodi in vzdržuje rudarsko knjigo;

3. prevzema vzorce, ki se jih pridobi ob raziskovanju mineralnih surovin in rudarsko tehnično dokumentacijo, ki je bila pred zaprtjem rudnikov uporabljena ob izkoriščanju mineralnih surovin.

(2) Naloge iz 1. in 3. točke prvega odstavka tega člena opravlja Geološki zavod Slovenije kot javno službo, naloge iz 2. točke prvega odstavka tega člena pa po javnem pooblastilu.

(3) Naročnikom se izdajajo izpisi, prerisi, kopije in drugi podatki, s katerimi razpolaga Geološki zavod Slovenije in jih pridobiva ob izvajanju nalog iz prvega odstavka tega člena (v nadaljnjem besedilu: geološki podatki, namenjeni rudarstvu).

(4) Za pridobljene geološke podatke, namenjene rudarstvu, plača naročnik materialne stroške njihovega posredovanja.

(5) Podrobnejša vsebina geoloških podatkov, namenjenih rudarstvu in višino materialnih stroškov njihovega posredovanja se določi s predpisom iz 16. člena tega zakona.

35. člen

(pogoji za izdajo rudarskega koncesijskega akta)

(1) Rudarski koncesijski akt izda vlada na predlog ministrstva, pristojnega za rudarstvo.

(2) Ministrstvo, pristojno za rudarstvo, predlaga vladi izdajo rudarskega koncesijskega akta na podlagi ocene, da obstaja potreba po izkoriščanju določene vrste mineralne surovine na določenem območju, ali na podlagi vloge pravne ali fizične osebe o zainteresiranosti za podelitev rudarske pravice za izkoriščanje določene vrste mineralne surovine na določenem pridobivalnem prostoru.

(3) Ministrstvo, pristojno za rudarstvo, predlaga vladi izdajo rudarskega koncesijskega akta na podlagi ocene, da obstaja potreba po izkoriščanju določene vrste mineralne surovine na določenem območju, in če so izpolnjeni pogoji iz druge, tretje, četrte, pete in šeste alineje četrtega odstavka tega člena.

(4) Ministrstvo, pristojno za rudarstvo, predlaga vladi izdajo rudarskega koncesijskega akta na podlagi vloge pravne ali fizične osebe pod pogoji, da:

- vlagatelj izpolnjuje pogoje za nosilca rudarske pravice za izkoriščanje iz 6. člena tega zakona,
- za predlagani pridobivalni prostor ali njegov del še ni podeljena rudarska pravica za raziskovanje ali izkoriščanje iste mineralne surovine in vlagatelj vloge dokaže, da morebitna dodatna rudarska pravica na istem raziskovalnem ali pridobivalnem prostoru ne bo ovirala obstoječega raziskovanja ali izkoriščanja mineralnih surovin,
- je izpolnjen pogoj iz drugega odstavka 34. člena tega zakona, kadar vlagatelj vloge uveljavlja izpolnjevanje takšnega pogoja,
- ne obstaja obveznost sanacije nelegalnega kopa na podlagi inšpekcijske odločbe in je sanacijo mogoče izvesti na podlagi take odločbe ali dovoljenja, ki je bilo pridobljeno v zvezi s tako odločbo,
- sta predlagani pridobivalni prostor in njegova raba v skladu z dokumenti urejanja prostora,
- je predlagani pridobivalni prostor v skladu z državno rudarsko strategijo,
- so izpolnjeni tudi drugi pogoji, predpisani s tem zakonom.

(5) Vloga za pridobitev rudarske pravice za izkoriščanje določene vrste mineralne surovine na določenem pridobivalnem prostoru mora vsebovati:

1. firmo, poslovni naslov, matično in davčno številko, če gre za pravno osebo ali samostojnega podjetnika, ter podatke iz 2. točke tega odstavka za zakonitega zastopnika pravne osebe ali samostojnega podjetnika,
2. ime, priimek, naslov stalnega in začasnega prebivališča, če ga ima, enotno matično številko občana ali drugo nacionalno identifikacijsko številko in državo rojstva, če gre za fizično osebo, ki ni samostojni podjetnik,
3. podatke o prostorskem aktu, namenjenem rudarstvu, s katerim se ureja območje predlaganega pridobivalnega prostora, v skladu s 151. členom tega zakona,

4. navedbo pogoja iz drugega odstavka 34. člena tega zakona, ki ga uveljavlja, kadar gre za pridobitev rudarske pravice brez javnega razpisa,
5. predlog imena pridobivalnega prostora,
6. predlog pridobivalnega prostora, vključno z navedbo parcelnih števil, katastrske občine in občine, v kateri je posamezna parcela,
7. navedbo nadmorske višine predlagane najgloblje točke izkoriščanja po rudarskem projektu za pridobitev koncesije za izkoriščanje,
8. navedbo vrste mineralne surovine za izkoriščanje,
9. navedbo, ali se namerava izvajati površinsko ali podzemno izkoriščanje mineralne surovine, predvidene vrste odkopne metode ter navedbo, ali gre za nov ali predčasno opuščen pridobivalni prostor,
10. predlagan čas trajanja koncesije,
11. navedbo količine mineralne surovine, ki se skladno z rudarskim projektom za pridobitev koncesije za izkoriščanje lahko izkoristi v predlaganem pridobivalnem prostoru,
12. navedbo načina izvajanja sanacije, rekultivacije in vzpostavitve novega oziroma nadomestitve prejšnjega stanja okolja v pridobivalnem prostoru po končanem izkoriščanju in
13. navedbo dejavnosti, ki se bodo opravljale v zvezi s pridobljeno mineralno surovino.

(6) Vlogi za pridobitev rudarske pravice za izkoriščanje določene vrste mineralne surovine na določenem pridobivalnem prostoru mora vlagatelj priložiti:

1. geodetski načrt, ki ga izdela pooblaščen geodetsko podjetje in zanj izda certifikat geodetskega načrta, s prikazom in navedbo koordinat točk, ki pridobivalni prostor omejujejo, podanih v državnem koordinatnem sistemu, kadar v pridobivalni prostor niso vključene samo parcele v celoti, in navedbo površine pridobivalnega prostora,
2. rudarski projekt za pridobitev koncesije za izkoriščanje,
3. če je zemljiška parcela obremenjena s hipoteko ali drugo pravico, soglasje imetnika take pravice, da se na parceli lahko podeli rudarska pravica,
4. soglasje obstoječega nosilca rudarske pravice, kadar je za predlagani pridobivalni prostor ali njegov del že podeljena rudarska pravica za raziskovanje

ali izkoriščanje, nameravano izkoriščanje pa se nanaša na mineralne surovine, ki jih obstoječi nosilec rudarske pravice ne raziskuje ali izkorišča.

46. člen

(pravica izvajati rudarska dela na zemljišču)

(1) V primeru, ko kandidat za nosilca rudarske pravice za izkoriščanje ni lastnik zemljišča, ki je s koncesijskim aktom določeno za pridobivalni prostor ali ko ni lastnik pristopnega zemljišča, lahko pridobi pravico izvajati rudarska dela na takšnem zemljišču s pravnim poslom za pridobitev pravice izvajati rudarska dela na tujem zemljišču, sklenjenim z lastnikom tega zemljišča.

(2) Kandidat za nosilca rudarske pravice ni dolžan skleniti pravnega posla iz prejšnjega odstavka v primeru, ko gre za podzemno izkoriščanje in iz rudarskega projekta izhaja, da ne bo vpliva na površino zemljišča oziroma, da ni vplivnega območja. Ne glede na to, če pri podzemnem izkoriščanju ni vpliva na površino zemljišča, pa mora kandidat za nosilca rudarske pravice za izkoriščanje razpolagati s pravico izvajati rudarska dela na zemljišču samo za pristopno zemljišče.

(3) Za pravico izvajati rudarska dela na zemljišču po tem zakonu velja:

1. izpisek iz zemljiške knjige, iz katerega izhaja, da razpolaga nosilec rudarske pravice za izkoriščanje z določeno stvarno ali obligacijsko pravico, ki mu omogoča izvajati rudarska dela, ali
2. od lastnika zemljišča v pisni obliki in overjena dana pravica izvajati rudarska dela, ali
3. pravnomočna sodna ali upravna odločba, ki nosilcu rudarske pravice za izkoriščanje omogoča izvajati rudarska dela na takšnem zemljišču.

53. člen

(izračunavanje in način plačevanja rudarske koncesnine)

(1) Osnova za izračun rudarske koncesnine sta velikost pridobivalnega prostora in povprečna cena enote določene vrste mineralne surovine v Republiki Sloveniji.

(2) Enota za izračun povprečne cene mineralne surovine iz prejšnjega odstavka v trdem stanju je kubični meter mineralne surovine v raščnem stanju. Enota za izračun povprečne cene mineralne surovine, pridobljene v plinastem ali tekočem stanju je kubični meter, za nafto in druge tekoče ogljikovodike pa tona pridobljene mineralne surovine.

(3) Povprečno ceno na enoto pridobljene mineralne surovine, način odmere, obračunavanja, plačevanja in nadzora nad plačevanjem rudarske koncesnine, merila in pogoje za zmanjšanje in oprostitev plačila rudarske koncesnine, način razdelitve lihega zneska rudarske koncesnine med lokalno skupnostjo in Republiko Slovenijo ter način razdelitve koncesnine med lokalnimi skupnostmi, kadar je pridobivalni prostor na območju dveh ali več lokalnih skupnosti, predpiše vlada.

(4) Rudarska koncesnina se plačuje v letnih zneskih, ki znašajo največ 500 eurov na hektar pridobivalnega prostora in največ 30 odstotkov povprečne cene za proizvedeno enoto mineralne surovine v obravnavanem letu, razen če v postopku dražbe niso dosežene višje cene.

(5) Sredstva, dobljena z vplačili rudarskih koncesnin, so v višini 50% prihodek tiste samoupravne lokalne skupnosti, na katere območju leži pridobivalni prostor, v višini 50% pa prihodek Republike Slovenije. V primeru, da se pridobivalni prostor nahaja na območju več samoupravnih lokalnih skupnosti, se plačilo razdeli glede na površino pridobivalnega prostora oziroma glede na površino zemljišča, pod katerim se shranjujejo zemeljski plini, ki leži na območju posamezne samoupravne lokalne skupnosti.

60. člen
(ugasnitev rudarske pravice za izkoriščanje)

(1) Rudarska pravica za izkoriščanje ugasne, če je izpolnjen kateri od teh pogojev:

1. s potekom časa, za katerega je bila sklenjena koncesijska pogodba,
2. če je nad nosilcem rudarske pravice za izkoriščanje začet stečajni postopek in je izpolnjen kateri od teh pogojev:

- če nosilec rudarske pravice, ki je rezervirana sredstva za sanacijo zagotavljal z vplačili v Eko sklad, v roku treh mesecev od začetka stečajnega postopka ministrstvu, pristojnemu za rudarstvo, ne predloži bančne garancije v znesku razlike med stroškom končne sanacije in že vplačanimi rezerviranimi sredstvi za sanacijo v Eko sklad, z veljavnostjo najmanj treh let,

- če nosilec rudarske pravice, ki še ne zagotavlja rezerviranih sredstev za sanacijo v skladu z določbami prvega, drugega in tretjega odstavka 54. člena tega zakona, v roku treh mesecev od začetka stečajnega postopka ministrstvu, pristojnemu za rudarstvo, ne predloži bančne garancije v celotnem znesku stroška končne sanacije, z veljavnostjo najmanj treh let,

- če je nosilec rudarske pravice lastnik zemljišč, ki jih obsega pridobivalni prostor, pa ta zemljišča niso prodana v dveh letih od začetka stečajnega postopka,

- če je bilo premoženje iz prejšnje alineje prodano, vendar rudarska pravica ni bila prenesena na novega lastnika premoženja v roku iz tretjega odstavka 51. člena tega zakona,

- če nosilec rudarske pravice ni lastnik zemljišč, ki jih obsega pridobivalni prostor, pa v dveh letih od začetka stečajnega postopka nobena druga pravna ali fizična oseba ni pridobila pravice izvajati rudarska dela na teh zemljiščih v skladu z določbami tretjega odstavka 46. člena tega zakona z namenom izkoriščanja mineralne surovine,

- če je druga pravna ali fizična oseba pridobila pravico izvajati rudarska dela na zemljiščih iz prejšnje alineje z namenom izkoriščanja mineralne surovine, vendar rudarska pravica na to osebo ni bila prenesena v roku iz tretjega odstavka 51. člena tega zakona,

3. nosilec rudarske pravice za izkoriščanje, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, preneha obstajati, pa rudarska pravica ni prenesena na pravnega naslednika v roku iz tretjega odstavka 51. člena tega zakona,

4. v primeru smrti nosilca rudarske pravice za izkoriščanje, ki je fizična oseba, rudarska pravica ni prenesena na dediča v roku iz tretjega odstavka 51. člena tega zakona.

(2) Z dnem ugasnitve rudarske pravice iz prejšnjega odstavka začasno prevzame pravice in obveznosti nosilca rudarske pravice za izkoriščanje, razen obveznosti iz naslova plačila koncesnin in plačila rezerviranih sredstev za sanacijo, ki so predmet priglasitve v stečajno maso ali tekočega poslovanja stečajnega dolžnika, ministrstvo, pristojno za rudarstvo. V obdobju, ko ministrstvo nastopa v vlogi prevzemnika pravic in obveznosti nosilca rudarske pravice za izkoriščanje, obveznosti iz naslova plačila koncesnin in plačila rezerviranih sredstev za sanacijo mirujejo.

(3) V primeru iz prvega odstavka tega člena ministrstvo, pristojno za rudarstvo, izbere novega nosilca rudarske pravice za izkoriščanje na podlagi javnega razpisa do konca obdobja, za katerega je bila rudarska pravica za izkoriščanje podeljena. Za postopek izbire nosilca rudarske pravice za izkoriščanje in postopek sklenitve koncesijske pogodbe se smiselno uporabljajo določbe 41. do 49. člena tega zakona.

92. člen

(pridobitev mineralne surovine ob izvajanju gradbenih del in melioraciji)

(1) Če se ob izvajanju gradbenih del na podlagi gradbenega dovoljenja, izdanega po predpisih, ki urejajo graditev objektov, ali melioraciji na podlagi odločbe, izdane po zakonu, ki ureja kmetijska zemljišča, predvideva pridobitev nekovinske mineralne surovine, se ta surovina uporabi pri gradnji oziroma melioraciji pod pogoji, določenimi v gradbenem dovoljenju ali odločbi o melioraciji, način uporabe take mineralne surovine pa mora biti določen v izreku dovoljenja ali odločbe.

(2) Če se nekovinska mineralna surovina, pridobljena pri gradbenih delih iz prejšnjega odstavka, ne porabi pri gradnji ali melioraciji ali če način uporabe take mineralne surovine ni določen v izreku dovoljenja ali odločbe iz prejšnjega odstavka, veljajo za investitorja teh del glede plačila za pridobljeno enoto mineralne surovine določbe tega zakona in predpisov, ki urejajo način določanja plačila rudarske koncesnine.

95. člen

(popolna in trajna opustitev izvajanja rudarskih del)

(1) V primeru, da se nosilec rudarske pravice za izkoriščanje iz katerega koli razloga odloči popolno in trajno opustiti izvajanje rudarskih del, mora pri tem upoštevati določbe koncesijske pogodbe, na podlagi katere je postal nosilec rudarske pravice za izkoriščanje.

(2) Popolno in trajno opustitev izvajanja rudarskih del iz prejšnjega odstavka mora nosilec rudarske pravice za izkoriščanje prijaviti pristojni rudarski inšpekciji najmanj petnajst dni pred ustavitvijo del in pri ministrstvu, pristojnem za rudarstvo, hkrati vložiti vlogo za izdajo dovoljenja za opustitev rudarskih del.

(3) Po prejemu vloge iz prejšnjega odstavka ministrstvo, pristojno za rudarstvo preveri ali so obveznosti nosilca rudarske pravice za izkoriščanje v zvezi s plačevanjem rudarskih koncesnin in rezerviranih sredstev za sanacijo poravnane.

(4) Če po preveritvi iz prejšnjega odstavka ministrstvo, pristojno za rudarstvo ugotovi, da ni zadržkov za uvedbo postopka izdaje dovoljenja za opustitev izvajanja rudarskih del, s sklepom, zoper katerega ni pritožbe, imenuje komisijo za tehnični pregled in določi datum tehničnega pregleda, v nasprotnem primeru pa vlogo zavrne.

(5) Komisija iz prejšnjega odstavka šteje najmanj štiri člane in je sestavljena iz predstavnikov ministrstva, pristojnega za rudarstvo, ministrstva, pristojnega za prostorsko načrtovanje na lokalnem nivoju, ministrstva, pristojnega za varstvo okolja in pristojnega organa samoupravne lokalne skupnosti, na katere območju so se izvajala rudarska dela. Če je zaradi tehnične ali druge specifičnosti potrebno, se lahko v komisijo imenujejo še eden ali več oseb, ki so strokovnjaki s področja rudarstva, varstva okolja, varstva voda in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(6) Ministrstvo, pristojno za rudarstvo pošlje vabilo na tehnični pregled nosilcu rudarske pravice za izkoriščanje in članom komisije. Komisijo za tehnični pregled vodi in usmerja njeno delo član komisije, ki je predstavnik ministrstva, pristojnega za rudarstvo.

(7) Komisija za tehnični pregled je pristojna, da na kraju samem preveri razloge za opustitev rudarskih del, ugotovi zaloge ali vire mineralnih surovin in ugotovi ali so izpolnjeni pogoji za opustitev del. Nosilec rudarske pravice za izkoriščanje mora komisiji predložiti rudarsko tehnično dokumentacijo, na osnovi katere je izvajal rudarska dela in sprejel odločitev za prenehanje izkoriščanja mineralnih surovin.

(8) Po opravljenem pregledu komisija izdela zapisnik s predlogi nadaljnjih ukrepov in ga pošlje ministrstvu, pristojnemu za rudarstvo.

96. člen

(dovoljenje za opustitev rudarskih del)

(1) Če ministrstvo, pristojno za rudarstvo, na podlagi zapisnika iz osmega odstavka prejšnjega člena ugotovi, da so izpolnjeni pogoji za opustitev rudarskih del, izda dovoljenje za opustitev rudarskih del, v nasprotnem primeru pa izdajo dovoljenja zavrne.

(2) Izrek dovoljenja za opustitev rudarskih del mora poleg sestavin za pisno odločbo po predpisih, ki urejajo splošni upravni postopek, vsebovati tudi:

- navedbo parcelnih števil in katastrske občine za zemljiške parcele rudniškega prostora, na katerem se dovoli opustitev rudarskih del,
- opis in vrsta rudniških gradenj, ki jih prevzema samoupravna lokalna skupnost v svoj prostorski akt, z navedbo parcelnih števil in katastrske občine zemljišč, na katerih stojijo in
- opis vrste in obsega sanacijskih rudarskih del, ki jih je treba izvesti, da se odpravijo posledice, ki so nastale pri izvajanju rudarskih del in izvede dokončna sanacija okolja (v nadaljnjem besedilu: zapiralna dela).

98. člen

(odločba o prenehanju pravic in obveznosti)

(1) Po pravnomočnosti dovoljenja za opustitev rudarskih del mora nosilec rudarske pravice za izkoriščanje začeti z zapiralnimi deli oziroma izvesti dokončno sanacijo okolja in odpraviti posledice, ki so nastale pri izvajanju rudarskih del, na območjih, kjer posledic ni mogoče v celoti sanirati oziroma odpraviti, pa izvesti ukrepe zavarovanja, da se izključi nevarnost za zdravje ali življenje ljudi in živali ter možni povzročitelji onesnaževanja okolja oziroma predvidljive škode na objektih in okolju. Zapiralna dela se lahko izvajajo samo na podlagi potrjenega projekta za izvedbo sanacije okolja.

(2) Nosilec rudarske pravice za izkoriščanje lahko šele po dokončanih zapiralnih delih oziroma po izvedeni dokončni sanaciji okolja pri ministrstvu, pristojnem za rudarstvo, vloži zahtevo za izdajo odločbe o prenehanju pravic in obveznosti rudarske pravice za izkoriščanje. Tej zahtevi se mora priložiti:

1. revidirani rudarski projekt izvedene sanacije,
2. geodetski načrt novega stanja zemljišča po končani sanaciji in
3. druge podatke in dokazila, če jih določa dovoljenje za opustitev rudarskih del.

(3) Po prejemu zahteve iz prejšnjega odstavka s priloženo dokumentacijo in predpisanimi dokazili ministrstvo, pristojno za rudarstvo, določi datum tehničnega pregleda, na katerem komisija iz petega odstavka 95. člena tega

zakona ugotovi, ali je sanacija okolja izvršena oziroma ali izvedeni ukrepi iz prvega odstavka tega člena zadoščajo.

(4) Če se na tehničnem pregledu ugotovi, da določene rudniške gradnje niso odstranjene, se lahko takšne gradnje ohranijo, če nosilec rudarske pravice za izkoriščanje predloži pisno stališče pristojnega organa samoupravne lokalne skupnosti, da samoupravna lokalna skupnost obstoju takšnih gradenj ne nasprotuje in jih bo prevzela v svoj prostorski akt. V postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja za takšno gradnjo se ne glede na določbe predpisov, ki urejajo graditev, ne odmerja nadomestila za degradacijo in uzurpacijo prostora.

(5) Določbe prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi v primeru, če se namerava v obstoječih podzemnih prostorih opravljati dejavnost, ki ni povezana z rudarstvom oziroma naj bi bili namenjeni obiskovalcem, kot so podzemni muzej, gostinski obrat, prireditvena dvorana, prostor za opravljanje verskih obredov, spominski prostor in podobno ter v primeru dodatne rudarske infrastrukture in v primeru zgrajene dodatne rudarske infrastrukture.

(6) Če komisija pri tehničnem pregledu ugotovi pomanjkljivosti, v zapisniku opozori nanje nosilca rudarske pravice za izkoriščanje in določi rok, v katerem jih mora odpraviti.

(7) Nosilec rudarske pravice za izkoriščanje mora upravni organ iz drugega odstavka tega člena do poteka roka iz prejšnjega odstavka obvestiti, ali je pomanjkljivosti odpravil in mu o tem predložiti dokazila. Po prejemu obvestila se lahko opravi ponovni tehnični pregled, ki ga lahko opravi tudi posamezen član komisije, pri čemer pregleda le tista dela, ki jih je bilo treba popraviti ali opraviti naknadno in o tem upravnemu organu predloži ustrezno pisno izjavo.

(8) Po opravljenem tehničnem pregledu ministrstvo, pristojno za rudarstvo, izda odločbo o prenehanju pravic in obveznosti, ali zavrne izdajo odločbe o prenehanju pravic in obveznosti, če ugotovi, da ima izvedena sanacija okolja takšne pomanjkljivosti, zaradi katerih predstavlja nevarnost za zdravje ali življenje ljudi, promet, sosednje objekte ali okolje, pri čemer pa pomanjkljivosti ni mogoče odpraviti.

(9) Nosilec rudarske pravice za izkoriščanje, ki mu je bila zahteva za izdajo odločbe o prenehanju njegovih pravic in obveznosti zavrnjena, lahko ponovno vloži takšno zahtevo, ko odpravi napake, ugotovljene na tehničnem pregledu oziroma izvede sanacijo v skladu s predpisi, do izdaje takšne odločbe pa mora v rudniškem prostoru zagotoviti izvajanje takšnih vzdrževalnih in drugih del, s katerimi se izključi nevarnost za zdravje ali življenje ljudi in živali ter možni povzročitelji onesnaževanja okolja.

154. člen
(uskladitev državne rudarske strategije)

(1) Minister, pristojen za rudarstvo, predloži vladi v sprejem državno rudarsko strategijo najkasneje v dveh letih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Do sprejema državne rudarske strategije se kot državna rudarska strategija po tem zakonu uporablja splošni načrt gospodarjenja z mineralnimi surovinami iz 6. člena Zakona o rudarstvu (Uradni list RS, št. 98/04 - uradno prečiščeno besedilo in 68/08), sprejet s sklepom vlade št. 36100-5/2009/6 z dne 9. 4. 2009 in objavljen na spletnih straneh ministrstva, pristojnega za rudarstvo in Geološkega zavoda Slovenije.